

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Bătaia lui Dumnezeu.

Suntem un popor bătut de soarte. De când trăim pe aceste plaiuri stropite cu sângele cel sfânt al moșilor și strămoșilor noștri, întotdeauna am îndurat lovituri peste lovituri și niciodată nu ni-am dat seama, că pătimim nu numai din cauza împrejurărilor grele, dar și pentru faptele noastre.

Cu toții deopotrivă putem spune, că și încercările cari au dat peste noi în anul trecut sunt un semn dela bunul Dumnezeu, că ni-am făcut vinovați de multe fapte. Cu tot dreptul, căci potopurile de apă, ce au năvălit în acel timp aproape toată agoniștea noastră cu multă trudă și năcazuri împreună, nu s'au vărsat numai așa din senin peste hotarele noastre, nu fără de anumite pricini au făcut pagube de milioane. Ci să o mărturisim pe față, din vina noastră suferim. Căci nu ne gândim nici pe departe să folosim cu chibzuială câștigul nostru de pe un an și altul, ci ca să zic așa, ni-am învățat să cheltuim într'un an tot cu ce ni-am procopsit. Să avem eu ce trăi până la secere și până la cules și mai mult nu ne doare capul.

Dacă totuși vedem, că ne rămâne ceva de pe un an pe altul, ne apucăm cu puterea și fără cruțare ne silim să gătim ce mai avem, căci doar vine timpul secerișului și al culesului. Și-apoi chiar dacă am voi să păstrăm ceva și pentru zile negre, nu putem, nu, pentru că în familiile noastre sunt guri multe, cari trebuiesc împăcate, iar noi nu ne gândim să ne mai și răzlețim de pe la vatra părintească. Facem și în ziua de azi — cu un cuvânt — ca și oamenii cari trăiau înainte de potopul despre care ne învață Sfânta Scriptură, căci oamenii de atunci, după cum ne spune Mântuitorul Iesus Christos în evanghelia dela Matei (XXIV, 37) încă nu gândeau la nimic, fără numai mâncau, beau și se însurau, până când a venit potopul și afară de Noe i-a nimicit pe toți.

Trebuie deci să recunoaștem odată, că e vremea să ne gândim cu dinadinsul la viitorul nostru, dacă voim să nu rămânem de râsul altor națiuni. Mai ales după această bătaie a lui Dumnezeu, după marile vărsări de apă din anul trecut, trebuie să avem de grijă, că nu vom mai putea trăi numai cu ceea ce am moștenit dela înaintașii noștri. Pagubele mari, pe cari le-au suferit unii dintre oamenii cu mare economie de câmp, au făcut pe unii dintre ei să se gândescă, cumcă numai așa va fi bine de ei, dacă se vor lăsa de economia de vite, alții — și durere aceștia sunt mulți — au rămas pe drumuri și așteaptă cea din urmă scăpare dela deaproapele lor și dela guvernul

țării. De sigur însă mai bine e, când încunjurați de mari primejdii, ne putem ajuta cu mijloacele noastre și nu ne lăsam să trăim din mila altora, căci Dumnezeu ni-a lăsat să trăim din rodul muncii noastre.

Multe sunt căile, cari ar putea duce pe țaranul nostru la o răsplată bună, dar eu unul cred, că în zilele acestea de grea încercare nu numai dintre cei năpăstuiți, dar și dintre alți oameni de-ai noștri de bine, ar trebui să fie mulți, cari să aleagă pe seama fiilor lor negoțul și meșteșugul.

Căci dacă vom merge odată în zi de târg într'un oraș care e așezat printre satele noastre ce vom vedea? Cu durere vom vedea cum târgul întreg e plin numai și numai de Români. Zic, cu durere, pentru că deși sunt aproape numai Români cumpărătorii, ei nu sunt în stare să cumpere nimic dela unul din neamul nostru, deoarece nici pomană să fie prin oraș vre-un neguțator român.

Se întâmplă, nu-i vorbă, ici-colea se mai fie și câte un neguțator român, dar numărul acestora e ca și numărul corbilor albi și chiar dacă sunt, noi mergem la străin, ba ca să-i zic pe nume, la jidan. Și tot așa stăm și cu meseriașii noștri. Nu avem decât puțini, iar pe aceia nu-i sprijinim.

Ar trebui să stăm cu totul tot altcum. Căci dacă s'ar porni părinții să-și dea copiii la negoț și meșteșug, ca mâne ni-am pomeni că am avea oameni de toate meseriile dintre ai noștri și ni-s'ar umplea inima de bucurie când am vedea, că le merge bine sprijiniți de banul nostru.

Ca să vedem cu toții cât de bine e de pildă să fii neguțator, n'avem decât să cetim ce spune cartea sfântă a Jidovilor, care se chiamă Talmud. În acea carte se spune, că nu-i măiestrie mai rea decât agricultura, adevărată cultivarea pământului. „Dacă cineva are o sută de taleri în comerț (negoț) atunci poate gustă în toate zilele carne și vin; dacă însă întrebuințează o sută de taleri spre cultivarea pământului, nu poate mânca decât sare și legumi“(*).

Din aceste cuvinte putem vedea, că negoțul e foarte însemnat. Dar ne mai putem însemna și altele. Și adevărat vedem că jidovii disprețuiesc cultivarea pământului. Și fiindcă între multe alte popoare noi, Românii, mai ales numai cultivând pământul am trăit pe aceste văi și dealuri ardelene, de sine înțeles, că ne țin jidovii între națiunile pe cari le pot storce, fiindcă ne ocupăm numai cu economia.

E de datorința noastră cea dintâi deci să arătăm, că știm purta și negoț și meșteșug. Nu vreau nici pe departe să zic

*) Se înțelege că aici e vorba de lucrarea pământului, cum se făcea mai demult și cum o fac și acuma cei mai mulți Români la sate. Red.

că să ne ocupăm cu acestea în paguba economiei. Dimpotrivă, să ne ocupăm, cu cultivarea pământului în măsură cât mai mare și din cât se poate numai lucrând cu cap după pilda altora, dar să îmbrățișem și negoțul și meseria, căci vom îmbogăți neamul nostru chinuit de veacuri. Li vom alina suferințele străbune și nu vom mai simți așa tare apoi încercările ce ne vin de Sus.

Să mergem deci cu Dumnezeu înainte pe calea ce o am arătat și o au mai amintit și alții și atunci putem fi asigurați că ne câștigăm vrednicie pentru un trai mai ușor, pentru o viață mai cu tihnă. Să nu ne lăsam deci în urma altora, cari știu numai să-și bată joc de munca noastră. Veniți deci, veniți toți doritorii de bine

„S'arătăm la lumea toată

Că Românul n'a pierit;

Că în vorbă și în faptă

Este vrednic de trăit.“ Gh. C.

Fondul cultural al Blajului, înființat în anul 1909, a ajuns să aibă la 31 Decembrie 1911 suma de 291 mii 778 cor. Acest fond, cum de altminteri au și celelalte eparhii românești din Sibiu, Lugoj, Caransebeș, s'a înființat pentru a putea ajuta mai ales școalele amenințate de dușmanul culturii noastre naționale. Cea mai mare contribuție la acest fond a fost dela dl Vasile Stroescu, care știm, că a dat o sută de mii de coroane, apoi banca „Patria” din Blaj cu 25 mii de coroane. Au fost foarte mulți, cari au dat câte 100, 500, 1000 coroane, mulți alții cu sume mari n'au vrut să li se publice numele, urmând poruncei evanghelice „Să nu știe stânga ta, ce face dreapta ta!“

Din veniturile acestui fond s'au dat pentru salare (plăți) la învățători suma de 11 mii 741 cor., iar ajutoare pentru clădiri și mobilier școlastic s'au dat suma de 20 mii 519 cor.

Să crească!

Episcopia de Haidudorog. Revista „Cultura Creștină” din Blaj publică date statistice cu privire la comunele românești răpitate din dieceze românești și alăturate la episcopia păgână.

Din dieceza gr.-cat. a *Orăzii-mari* s'au răpit 44 de parohii cu 44 mii 839 de suflete, dintre cari 19 mii 39 nu mai știu românește.

Din dieceza gr.-cat. a *Gherlei* s'au răpit 4 parohii cu 9657 suflete, dintre cari 4430 nu mai știu românește.

Din arhiepiscopia Blajului s'au răpit 35 de parohii (în comitatele Murăș-Turda, Ciuc, Treiscaune și Odorheiu) cu 18 mii 719 suflete, dintre cari 11 mii 948 nu mai știu românește.

Ni s'au răpit deci cu totul 83 de parohii cu 73,225 credincioși, dintre cari 14,220 știu numai românește, 23,588 știu și ungurește, iar numai ungurește 35,417. Rămân deci curați și după limbă 37,808 Români. Dar și ceice vorbesc numai ungurește protestează să fie socotiți Maghiari, căci nu numai limba hotărește naționalitatea unui popor, ci și *sângele* și obiceiurile.

După cum aflăm, s'a făcut propunerea să se numească o comisiune compusă din clerici din Roma și preoți gr.-cat., cari să meargă prin toate satele răpite și să întrebe pe oameni, de ce episcopie vreau să se țină. De se va primi propunerea aceasta, va fi pace, de nu, parohiile românești răpite sunt datoare să poarte mai departe lupta până la izbândă.

De-ale Kultureghiletului din Cluj. Cetitorii nostri știu, că nemeșimea și jidănimia din Ardeal au înființat de mulți ani un Kultureghilet, un fel de asociațiune, care urmărește maghiarizarea Românilor și cumpărarea pământului românesc. Când nu are bani destui, cere dela stat și capătă, cu toate că banii statului sunt și ai nostri, ba au fost comitate, cari au votat chiar aruncuri pentru aceasta societate, care numai culturală nu e. Averele ei e de aproape patru milioane de coroane și în anul trecut a avut un venit de peste trei sute de mii de coroane.

Kultureghiletul face acum mereu cercetări cu privire la vânzările de moși din Ardeal și cere fără întrerupere dela guverne să facă legi, prin cari Românii să fie împedecați de-a mai putea cumpăra pământ. Au mai cercetat și ce datorii ipotecare (cu întabulare) au oamenii din Ardeal și au aflat, că Maghiarii au datorii ipotecare, cari sunt cu 17 milioane mai mari decât ale Românilor și Sașilor împreună.

Precum vedem, Kultureghiletul acesta se întâlnește în ură și prigonire economică împotriva Românilor cu Sașii, cari lucrează ca și el pe lângă guvern și pe toate căile împotriva dezvoltării noastre economice. Dar vine ea apă și la moara noastră!

Inmulțirea cercurilor electorale. După ce se va vota monstruosul proiect de lege electorală, dieta se va ocupa cu un alt proiect: întocmirea nouălor cercuri electorale. Căci nu e destul, că legea e cât se poate de mișelească, jefuind pe partea cea mai mare a Românilor de dreptul de vot, dar e vorba ca și comunele să fie astfel grămădite după cercuri, încât chiar și acolo, unde noi avem majoritate, să biruie veneticii. Afară de aceea numărul cercurilor va fi sporit, pentru naționalitatea maghiară numai!, cu 42 de locuri nouă de deputați. Scurt, noi suntem scoși din lege. Se vede, că paraziții, cari stăpânesc din nenorocire țara, vreau cu tot dinadinsul să ne scoatem și noi din lege.

Prigonirea presei române. Am fost dat știrea, că directorul poliției din Arad a învinuit pe câțiva fruntași de-ai nostri din Arad, că ar fi ținut o adunare populară secretă (ascunsă) în localul redacției „Românului”. I s'au spus, că s'au sfătuit câțiva Români pentru facerea statutelor societății ziariștilor români, dar au tocat la urechea surdului, căci grozavul polițist a amendat (pedepsit) pe dnii V. Goldiș, R. Giorogariu, E. Ungureanu și C. Savu cu câte 20 cor. Se'nțelege, că împotriva acestei sentințe s'a făcut apel.

Școala din Băișoara scăpată! Lupta dreaptă, ce au dat-o bravii Români din Băișoara pentru școala lor națională a fost încununată de izbândă, cel puțin în parte. Școala confesională, cu toată împotrivirea celor fără de lege și cu toată pârîntii copiilor de școală au fost pedepsiți în patru rânduri cu câte 15 coroane, a fost deschisă. Mult i-a fost de ajutor preotului preavrednic *Ioan Labol* și dl avocat *Dr. Ioan Giurgiu* din Iara, care încă a ostenit mult pentru deschiderea școlii. Dl *Dr. A. Novac* din Pecica a dăruit 400 cor. pentru școală.

Cuiul străin a rămas însă în comună, școala străină, și fiind copii pentru două clase, o parte din ei trebuie să meargă și acolo. Lupta să nu contenească, autoritățile noastre naționale să dea ajutor, ca școala românească să poată avea încă o clasă. Numai astfel vom scăpa de veneticul din sat.

Salariile (plățile) învățătorilor confesionali. Ministrul școalelor a înaintat dietei un proiect de lege, după care salariul fundamental al învățătorilor dela școalele confesionale va fi urcat la 1200 cor. pe an.

Un lucru să-și însemneze învățătorii nostri: Dujmanul școalelor naționale, Zici, nu o face aceasta de dragul nostru, ci pentru ca să poată închide școalele românești. Inchizându-le, scopul lui nu e în rândul întâiu înființarea de școale cu limbă străină de propunere, ci el vrea să lase comunele noastre fără nici o școală, pentru ca numărul Românilor fără știință de carte să se facă tot mai mare.

Împotriva proiectului de lege electorală al lui Tisa-Lukaci a protestat și adunarea comitatului Pesta, care se compune numai din Maghiari și Jidani. Așa de nedrept li se pare chiar și acestora proiectul.

Noul președinte al repubicei franceze. Franța e o țară mare, care n'are însă împărat sau rege, cum are monarhia noastră, România și cele mai multe state din Europa. Acolo camera și senatul (cum ar fi la noi dieta și casa magnaților) se întrunesc tot la șapte ani la un loc și aleg pentru un timp de șapte ani un *președinte*. Acesta ține locul domnitorului. După șapte ani poate fi ales din nou, dar asta se întâmplă rar. Săptămâna trecută, Francezii și-au ales un președinte nou în persoana dlui *Poincaré*, care a fost până acum prim-ministru.

Azi mie, mâne ție. De ochii lumii, ministrul de culte și învățământ a pus în bugetul țării și sume pentru ajutorarea bisericilor și școalelor nemaghiare. În loc să dea însă aceste sume consistoarele, ca ele să le împartă celor ce se cuvin, căci numai ele știu, cine e vrednic slujitor al bisericii și școlii naționale, le împartă el după cum îi recomandau inspectorii de școale și comisiunile administrative ale comitatelor. Ne putem ușor închipui, pe cine vor recomanda oamenii aceștia!

Și înainte de Crăciun s'au împărțit astfel de ajutoare de câte o sută de coroane — arginții lui Iuda — la mai mulți învățători, fără să fie întrebate autoritățile noastre bisericești. De data aceasta au primit și 30 de învățători *sași* astfel de ajutoare pe cale nelegiuită, ceea ce nu li se mai întâmplase. Dar pentru aceea conducătorii lor tot nu văd, ce-i așteaptă în viitor.

Știri politice din străinătate

În privința **păcii** nu s'a hotărât încă nimic. Delegații turci n'au plecat încă din Londra, după cum amenințau, dar nici nu mai stau de vorbă cu delegații statelor balcanice.

Intr'aceia în Constantinopol, în tabăra dela Ceatalgea și în Azia mică sunt mereu demonstrațiuni (adunări) mari, prin cari **armata și poporul turc cer continuarea războiului**.

În Constantinopol s'au strâns în fața palatului Sultanului și în piața Sfintei Sofia o mulțime uriașă, care cerea continuarea războiului. Între vorbitori au fost mai ales preoți, dintre cari unul a strigat: „Blăstămat fie Chiamil-Pașa (marele vizir), dacă vrea să vândă creștinilor orașele noastre sfinte”. E vorba mai ales de orașul Adrianopol, care a fost înainte de ocuparea Constantinopolului prin Turci (la anul 1453) capitala Turciei și are multe morminte de ale sultanilor vechi. Fiind temere, că poporul să nu facă o revoluție, a intervenit (s'a amestecat) armata, care a risipit pe demonstranți.

Pe țărmlur Aziei mici din fața Constantinopolului sunt concentrate (strânse) o mulțime de trupe de Curzi. Acestea s'au revoltat, cerând să fie trimise numai decât împotriva Bulgarilor și să se înceapă războiul de nou. Sultanul a trimis un aghiotant al său la ei, care i-a lăudat pentru râvna lor patriotică în numele Sultanului, — i-a rugat însă totodată să se liniștească și să aibă încă puțină răbdare. Trupele curde s'au liniștit deocamdată.

Ofițerii turci din tabăra dela Ceatalgea încă amenință să înceapă ei singuri de nou războiul, dacă nu vor primi cât mai curând ordin în privința aceasta.

Atașatul militar francez*) din Constantinopol a raportat guvernului său dela Paris, că starea armatei turcești dela Ceatalgea este foarte bună. Golurile au fost umplute și armata întreagă organizată de nou. În apropiere de Ceatalgea sunt în altă tabără numeroase trupe din Azia mică și călăreți curzi, cari în cel mai scurt timp pot fi duse pe câmpul de luptă. Cei pricepuți într'ale războiului sunt de părerea, că izbugnind războiul de nou, Turcii ar putea să învingă, căci armata lor e mai bună acum decât a aliaților balcanici.

Văzând **Puterile-mari**, că delegații din Londra nu au putut ajunge la pace, au adresat guvernului turc o **notă** (scrisoare) comună, prin care-l îndeamnă să primească condițiunile de pace ale aliaților balcanici. Îndeosebi cer să dea Bulgarilor *Adrianopolul*, iar Puterile garantează, că giamiile (casele turcești de rugăciune) și mormintele sultanilor nu vor fi necinstite. În ce privește *înzulele egeice* dela intrarea în Dardanele, Puterile propun să le lase lor hotărîrea și ele se vor îngriji, ca acele inzule, cari nu pot fi date Greciei, să rămână tot Turciei. În nota aceasta i-se atrage Turciei atențiunea asupra primejdiei, care amenință Constantinopolul, chiar și Azia-mică, dacă se va continua războiul.

Răspunsul guvernului turc nu e cunoscut încă până în momentul, când scriem aceste rânduri.

Intr'aceia **generalii bulgari și regele lor** au ținut un consiliu (sfat) de război

*) Guvernele nu trimit numai câte un ministru în capitalele altor țări, ci și câte un ofițer, care se numește atașat (alăturat) militar.

în orașul Mustafa (la granița Bulgariei), în care au făcut planul pentru continuarea războiului. Credem însă, că și ei vor fi buni bucuri să se facă pace, căci armata lor dela Ceatalgea a început să ducă mare lipsă de ale mâncării. Se povestește, că o ceată mare de soldați bulgari a plecat spre lagărul turcesc. Turcii i-au oprit și i-au provocat să se retragă, altminteri îi împușcă. Atunci soldații bulgari au declarat, că ei sunt gata să se dea prizonieri, numai să li se dea de mâncare. Turcii le-au dat multă pâine și i-au trimis apoi iară în tabăra bulgărească. Nu trebuie să uităm, că în armata bulgărească sunt acum o mulțime de soldați, parte aproape copii de 17—18 ani, parte oameni dela 40 de ani în sus.

Sârbilor, cari sunt în Albania, le merge foarte rău. Intre ei bănuie tot felul de boale, afară de aceea și Albanezii au început să-i omoare.

La Prizrend și-au cerut în sfârșit ertare pentru purtarea necuviincioasă față de conzoul nostru austriac și steagul monarhiei noastre (negru-galben). În fața conzulatului s-au prezentat trupe sârbești în paradă, apoi când s'a înălțat steagul austriac deasupra conzulatului, trupele sârbești au prezentat armele, au plecat steagul lor în fața steagului nostru și muzica a cântat imnul nostru împărătesc.

Grecii n'au putut face nimic până acum la Ianina, unde au fost mereu bătuti. Multă stricăciune le face și Ciavid-Pașa, despre care se spune, că ar fi fost arestat. El nu e arestat, ci dintr-o strâns zece mii de soldați turci, cari au și tunuri, și cu aceștia a plecat înspre Ianina.

Scutari din Albania se ține încă. O telegramă vestește, că Papa dela Roma a cerut dela Puteri, ca Scutari să rămână al Albaniei, căci Albanezii de-acolo sunt toți catolici. Italia și Austro-Ungaria au și hotărât, ca să lucreze pentru a păstra Scutari pe sama Albaniei autonome.

Conflictul **româno-bulgar** nu e potolit încă. Delegatul bulgar Daneff a dat dlui Tache Ionescu, ministrul de interne al României, care încă se află la Paris, o declarație în scris, în care spune, că Bulgaria se învoește la o îndreptare a graniței dobrogene. Delegatul bulgar a înbiat România cu o fâșie lată de vre-o șase chilometri, care nu cuprinde însă și orașul Silistria cu forturile lui. El a mai declarat,

că Bulgaria va dărîmă forturile (întăriturile) dela Silistria. Guvernul român s'a declarat nemulțumit cu atâta. Pertractările continuă însă și e nădejde, că cererea dreaptă a României va fi împlinită, mai ales, că Silistria a fost dată României încă de congresul din Berlin dela 1878 și numai împotrivirea necinstită a Rusiei a oprit-o atunci să aibă acest oraș, locuit și acum în cea mai mare parte de Români și Turci.

Inaltul ordin de zi al Regelui României către armata română.

Pe ziua de întâiu Ianuarie, Regele României a dat următorul ordin de zi către armata română:

„Ostași,

„In aceste momente de grea cumpănă, țara întreagă se întoarce cu încredere și cu dragoste către ostașii săi, știind că interesele ei vor fi totdeauna apărate cu vitejia și abnegațiunea (lăpădarea de sine), cari asigură izbânda. Sunt încredințat, că vă veți arăta atunci vrednicii fii și urmași ai eroilor, cari, la Plevna, la Rahova și la Vidin, cu sângele lor, au reînviat renumele românesc.

„In amintirea luptelor glorioase din acele vremuri de veșnică amintire, M. S. Împăratul Rusiei a binevoit a-Mi remite (da), prin A. S. I. Marele Duce Nicolae Mihailovici, bastonul de mareșal al armatei rusești, spre a cinsti bărbăția și virtuțile militare, cari au fost atunci, cum vor fi și în viitor, fala oastei române.

„In anul, care s'a închis, ați dovedit, că sunteți pătrunși de înalta voastră chemare. Prin disciplina și silințele voastre v'ați atras mulțumirea Mea. Urmăți pe aceasta cale și munciti fără preget spre a fi vrednici de însemnatele jertfe, care le face țara pentru întărirea puterii sale militare.

„Din adâncul inimii vă urez an nou fericit.

„Dat în București, la 1 Ianuarie 1913.
Carol.”

Publicăm și noi acest înalt ordin de zi, ca să vadă și cetitorii nostri, cum vorbește Regele român către soldații români. Il publicăm însă și din motivul, ca să se vadă, că România e pregătită pentru a-și câștiga drepturile, ce i-se cuvin, chiar și cu puterea armelor, dacă vecinul de dincolo de Dunăre nu vrea să înțeleagă cu buna.

Să ne aducem aminte din trecut!

În biserica parohială gr.-cat. română din *Reghinul-săsesc* s'a slujit un parastas pentru odihna sufletelor celor care au întemeiat-o la anul 1811.

Pe-atunci era protopop în Reghin *Petru Maior*, care împreună cu Gheorghe Șincai și Samoil Micu-Clain formează cununa celor trei lucefări deșteptători ai culturii noastre naționale. Românii nu aveau atunci biserică cum se cade, de aceea protopopul Maior s'a pus în înțelegere cu fruntașii parohiei de-atunci negustorul Ion Marinovici, Român din Macedonia, Todor Bardoși, moșul dlui inspector școlar Bardoși din Sibiu, și negustorii Mihai Muntean, Vraciu, Radu și Mihailovici și dând fiecare câte o sumă de bani, au cumpărat pe ascuns dela Sas o casă și o curte, unde să clădească biserica și casa parohială.

Sașii negri la suflet, atunci ca și acum, au încercat să împedecă pe Români de-a avea chiar și o casă a lui Dumnezeu în Reghin. De aceea sfatul orășenesc a ținut o ședință, în care a hotărât să iee locul dela Români și să facă pe el — grajduri! Maior a aflat însă de planul lor și în noaptea premergătoare (înaintea) zilei, când aveau să vină Sașii, ca să-și bată joc de Români și de legea noastră, a așezat în curtea cumpărată o masă de altar, pe ea a pus vasele și cărțile sfinte, între doi stâlpi a pus clopotul adus din Reghinul-unguresc și de un alt stâlp o toacă. Totodată a vestit pe toți Românii să vină până'n ziua acolo. În dimineața zilei următoare a venit comisia săsească, dar a găsit pe protopopul românesc slujind sfânta liturghie și pe credincioșii Români închinându-se. Comisia a trebuit să plece cu urechile plecate.

Sașii nu s'au dat bătuti, căci au intentat proces împotriva lui Maior. Pe-atunci Românii erau și mai lipsiți de drepturi ca acum, așa că veneticii au izbutit să-l silească pe Maior să plece din Reghin, dar a fost numit cenzor la tipografia cărților bisericești din Buda. *Locul a rămas însă al Românilor* și la anul 1811 marea biserica românească, lungă de 25 și jumătate metri și largă de 7 și jumătate metri era gata.

Astfel de lupte purtau și astfel de jertfe aduceau înaintașii nostri, când era

Cu paloșul. 56

Epoveste vitejască din vremea descălecatului
Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

XXVI.

La Gradiște.

Soarele era aproape de prânzul cel mic când ceata călătorilor noștri ajunse în fața satului Gradiște, așezat pe răpa stângă a pârâului Galbăna. De-asupra satului, în mijlocul unei ogrăzi întinse, împrejmuată cu un zid de piatră nalt de trei stângeni și mai bine, având trei laturi înconjurate cu șanțuri adânci, iar a patra așezată de-asupra unei râpi, se vedea casa lui Gheorghită. Era o zidire pătrată, având la fiecare latură câte un cerdac cu stâlpi de piatră.

Încă dela oareșicare depărtare de sat

Gheorghită și acei ce-l urmau ajunseser sau întrecuseră cete de călăreți înarmați cu arcuri, sulți și paloșe. Mulți din ei purtau pe cap coifuri de chipuri deosebite: unii erau îmbrăcați în cămeși de zale, alții aveau pieptul și brațele apărate prin platoșe de oțel. Printre dâșii erau și arcași pedestri dar în număr mic.

Erau oameni din gura Galbenii, din Gâncești și de pe hotarul Băcului, care rămăsese în urmă dintr'un prilej sau altul și care se grăbeau acum să ajungă cât mai curând în Gradiște. Indată ce recunoșteau pe Gheorghită, dădeau pintoni cailor pentru a-l urma cât mai de aproape. Astfel când, după ce străbătuseră satul, tânărul Căpitan de Codru ajunse la podul ridicător la poarta curții sale își opri calul și se uită în urmă, se văzu urmat de o ceată numărând mai multe sute de oșteni.

Podul fu lăsat în jos, greaua ușa de stejar, căptușită întreagă cu platoșe de fer și legată cu drugi groși, se deschise și călătorii intrară într-o ogradă mare cât un

câmp care era plină de oameni înarmați și de cai.

Unii adăpau caii, alții le spânzurau în cap traistele cu grăunțe; unii din ei curățau și ascuțeau armele, alții îmbrăcau câte ceva din glugile cu merinde iar cea mai mare parte alcătuiă cercuri și se sfătuiă. Acești Codreni aveau înfătoșarea unui neam de oameni voinici, nalt, spătoși, vânjoși, bine hrăniți și bine îmbrăcați, iar fețele lor pârлите de soare, privirea lor mândră și hotărâtă arătau îndestul că erau deprinși să înfrunte primejdia.

Cum zăriră pe Căpitanul lor, scoaseră niște chiote de bucurie care făcură să răsună văile și codrii de pe împrejur.

Cea d'întăiu grija a lui Gheorghită, indată ce se dădu jos de pe cal, fu de a cere unei slugi cu barba albă, dar încă verde, care-i ieșise înainte la scară, dacă au primit vești dela Jupâneasa.

— Până acum nu știm nimica dela Jupâneasa, Căpitane. I-am trimis în cursul serii și a nopții vre-o patru, cinci sute de

vorba de biserica românească. Faptele lor ne sunt o pildă vie pentru ceea ce trebuie să facem și noi în timpul de față, când neamurile venetice dintre noi caută pe toate cărările să ne împedecă în cultura noastră națională și în dezvoltarea noastră economică.

Iar sufletele celorlalte au jertfit în trecut pentru neam odihnească în lăcașurile dreptilor, căci amintirea lor va fi binecuvântată din neam în neam.

Ce scriu alte gazete?

Despre Tisa și monstruosul lui proiect de lege electorală scrie gazeta **Reichspost** din Viena între altele următoarele:

Scopul reformei electorale, pe care ni-o pune în vedere guvernul din Pesta nu e altul, decât să asigure și pe mai departe conducerea țării pe seama acelora, cu ajutorul cărora oligarhii (grofii și baronii) să poată stăpâni mai departe. Urmărind ținta aceasta, Tisa vrea să facă lumea să creadă, că el și clica (haita) lui face tot ce face pentru binele dinastiei (casei împărătești). Dar tocmai ideea, ce și-o face el despre legăturile dintre dinastie și „națiune“ sunt deadreptul protivnice dinastiei și foarte păgubitoare pentru interesele țării. El crede, că luptă pentru cei cu carte multă și pentru dinastie, de fapt însă tocmai păturile inteligente sunt împotriva lui Tisa, care crede, că cei cu pricepere sunt nemeșii lui, cu viața pe sfârșite.

Politica lui Tisa e astfel, încât o poate susține numai o dietă gata să primească domnia oricărui guvern (adecă cu deputați ticăloși, cari votează după cum li se poruncește, *Red.*), iar puterea acestui guvern o poate apăra numai baioneta, corupția (cumpărarea sufletelor) și călcarea legilor prin slujbașii statului și ai comitatelor.

Gross-Österreich din Viena scrie: Un alt popor, de care pare că și-au uitat cu totul cei din Viena, sunt *Românii*. Dacă are cineva dreptate să se plângă împotriva statului, apoi aceia sunt *Românii*. Și cu toate asupririle, pe cari au avut să le îndure dela stăpânirea barbară, și cu toate că credința lor către Împărat și monarhie în cele mai grele timpuri (1848) a fost răsplătită cu atâta nenecunoștință, lei rămân statornici în credință și nici nu „trag cu ochiul“ peste graniță.

ostași sosiți aice după plecarea Dumisale și am mai aflat dela Kigheciu, că Căpitanul Băncilă trebuia să plece astăzi, înainte de revărsatul zorilor, cu vre-o două mii de oșteni. Despre Tataři am aflat vești dela alt păzitor al nostru, care o căzut aice tocmai pe la miezul nopții și ne spune că sunt peste zece mii, sub steagurile lui Kara-Katuș, mărzaul cel vestit.

— Dar n'ați putut să opriți pe mama dela un pas atât de primejdios? Aș fi crezut, Axinte, că pot să am mai multă încredere în tine.

— Căpitane, atât eu cât și ceilalți câți îți mâncăm pâinea, am făcut tot ce ne-o stat prin putință spre a îndupleca pe Jupâneasă să nu plece împotriva păgânilor. Am îngenușat cu toții înaintea ei și am rugat-o cu lacrimi să ne lase pe noi să întorcem paguba. I-am arătat că Codru are destui viteji pentru a da păgânilor o pedeapsă strașnică, i-am spus că pasul care-l face are să te mănhească și că ai să ne ții de rău că n'am oprit-o. Jupâneasa de felu nu ne-o

Dar nu e destul să le împlinim numai dorințele lor naționale, ci ei trebuie ridicați și *economicește*. Partea de răsărit a monarhiei a rămas în toate privințele mai în urmă, aici e mult de lucru. Și administrațiunea trebuie că e vinovată, altminteri nu ne putem închipui cum pot negustori jidani să cumpere dela țărani nepricepuți cărțile de depuneri pe un preț de nimic și să bancroteze înșelând fabricile. Acolo nu e jandarmerie, nu e poliție, nu e procuror, care să înfrâneze persoanele acestea? Nimic nu e mai scârbos ca munca acestor cămătari jidani, cari se știu folosi de starea rea economică produsă de o criză politică.

Cruzimile armatelor balcanice.

Din când în când am dat și noi știri despre cruzimile nemaipomenite, pe cari le-au săvârșit Grecii, Sârbii și Bulgarii împotriva Albanezilor și Turcilor, Grecii și împotriva Românilor. Acum sunt cunoscute aceste cruzimi mai cu deamăruntul și ele întrec chiar și pe cele făptuite de ceata lui Coșut în anii 1848/49 împotriva Românilor.

Isprăvile Sârbilor. Sârbii au chinuit cu cea mai mare cruzime pe Albanezii prinși, apoi i-au îngropat de vii. Gazetele sârbești cereau fără rușine, ca toții Albanezii să fie șterși de pe fața pământului. Viceconsulul nostru (austriac) din Mitrovița raportează, că Sârbii omorau pe Albanezi (bătrâni, femei, copii) cu sutele. Pe apele unui râu a văzut plutind o armată întreagă de cadavre de Albanezi. În Prizrend soldații sârbi se jucau cu cadavrele copiilor omorâți, femeile și fetele erau batjocorite, chinuite și omorâte în chiar curtea consulului austriac, unde căutaseră scăpare. În Üscüb, Cumanovo și Veles Sârbii au omorât pe toți soldații turci, pe cari îi făcuseră prizonieri. În Üscüb Sârbii omorau femei și copii în fața consulatului austriac. Pe râul Vardar plutiau zilnic sute de cadavre. Turcii prizonieri, cari aveau să fie duși la Niș și Belgrad în Serbia, au fost uciși.

Bulgarii și bandele bulgărești. Bulgarii au omorât 55 de mii de Turci în vilaietul Salonic, adecă peste jumătate din populațiunea turcească. În ținutul Seresului au ars de vii trei mii de femei turce, cari fugiseră în gîmii (casele de rugăciune turcești). În Strungea timp de 20 de zile omorau mereu la Turci.

Grecii și Bulgarii în Salonic. În Salonic au omorât o mulțime de negustori evrei și peste 600 de soldați turci, cari erau prizonieri. Pe calea ferată dela Salonic spre Monastir zac sute de cadavre: sunt oameni uciși de Greci. Aceștia sunt așa de barbari, încât și pe morți i-au batjocorit. Se văd bătrâni cu nasul și urechile tăiate, cadavre de femei, cărora li s'au tăiat pleoapele, femei spânzurate de păr, copii de tăta străpunși la pieptul mamelor lor. În Metelin și alte locuri au prins pe toți Turcii, i-au aruncat în închisori, unde au perit de foame și bătaie. Pe femeile lor le-au silit să umble desbrăcate cu totul pe stradă. În Iere cel mai mare ucigaș eră însuși popa grecesc.

Despre fărădelegile Grecilor împotriva Românilor am dat știri amănunțite mai înainte.

Cea mai mare gazetă din Germania, „*Kölnische Zeitung*“ primește din Salonic un raport despre cruzimi săvârșite în Doiran. Aci soldați sârbi au dat foc caselor, au necinstit femeile și fetele, apoi au omorât bărbați, femei și copii, după ce i-au chinuit în modul cel mai barbar. În Ungangilar, Grecii au legat 90 de Turci cu funii apoi i-au străpuns cu baionetele. În sangiacul Seres au fost omorâți peste 20 de mii de Turci, numai bărbați, mulți bătrâni. Câteva comune turcești au fost silit să treacă la creștinism, cea mai mare batjocură, ce se poate face tocmai legii creștinești, care învață iubirea de aproapele.

S'a vorbit mereu de omorurile sultanului Abdul-Hamid. Dar ceea ce au făcut barbarii greci, sârbi și bulgari în acest războiu pornit în numele crucii întrece și cele mai înfiorătoare cruzimi săvârșite de Huni și de Tătari, când năvăleau în ținuturile noastre. Și cu toate acestea, Marile-Puteri nu se mișcă, ba sprijinesc încă pe aceste state nevrednice de independența lor, ca să rupă cât mai mult din Turcia, pe care au învins-o nu atât cu vitejia lor, ci mai ales din cauza, că nu a fost pregătită, căci înșiși Marile-Puteri îi spuneau, că o să oprească statele aliate dela năvălire în Turcia.

Turcii cu greu se vor mai putea răzbuna, dar Albania, care își va avea independența ei, va ține minte ce au făcut Grecii și Sârbii și le va da, la timpul său, răsplata cuvenită.

Iar ei într'un glas întrerupseră:

— Mergem cu Dumneta!

Cum, zise Gheorghită Părintelui Isaia, și Cuvioșia Ta vrei să mergi la războiu?

— Nu mă despart de tovarășii mei, răspunse călugărul, Evanghelia ne învață că acolo unde este turma trebuie să fie și păstorul.

Vă mulțămesc din inimă, zise Gheorghită; rugăciunile unui cuvios ca Părintele și paloșele unor viteji vestiți ca boierii care îl însoțesc nu pot decât să ne fie de folos neprețuit.

— Vor vedea mișei dă păgâni cât dă greu cântărește braț dă Oltean. Imi voi răzbuna eu acușica paguba și batjocura ce ai cutezători au cutezat să o facă...

— Solului lui Basarab era să strige Părvu, dar se opri la vreme și adăogi:

— ... Unui boiar dă a lui Basarab.

— Până ce voi face pregătirile de plecare și voi alege cai pentru Dumnea-voastră, vă rog să urmați pe Axinte în casă,

ascultat: ba cu mare greu am făcut-o să aștepte sosirea oștenilor din satele învecinate. Voiă se plece înainte numai cu slugile Dumitale, pentru a prinde cât mai curând limbă cu Tătarii, zicând că nu se va lăsa în luptă cu ei până ce nu vor sosi ajutoarele.

— Și mama are numai o mie de sulii cu dânsa? zise Gheorghită a cărui față arăta acuma o îngrijire vădită.

— Până acuma, cu câți i-am trimis de aice și câți au mai ajuns negreșit, porniți din alte părți, trebuie să fie încunjurată de două mii de oșteni dacă nu mai bine.

Sosise acuma și descălecaseră toți călătorii; Gheorghită, văzându-i, zise către Toma Alimoș.

— Mă iertați boieri, că întâia mea grijă o fost pentru mama și nu pentru Dumnea-Voastră. Iată vechea mea slugă, Axinte, are să vă poarte de grijă ca să nu lipsască nimica celor ce se vor simți prea obosiți pentru a mă însoți în ajutorul mamei...

Noua lege militară.

(Urmare și sfârșit.)

Deprinderile de arme.

Atât cei care servesc 2 și 3 ani, cât și rezerviștii suplimentari, cari fac numai 10 săptămâni sunt obligați a face deprinderi de arme.

Rezerviștii armatei comune și honvezii, cari au servit în mod activ 2 ani, se pot chema la deprinderi de arme de 4 ori, făcând cu totul (în cele 4 deprinderi) cel mult 14 săptămâni (24—25 zile la o deprindere). Aceia însă, cari au servit 3 ani (cavalerie, tunari) se pot chema la deprinderi de arme de 3 ori, făcând cu totul cel mult 11 săptămâni (cam 26 zile la fiecare deprindere).

Rezerviștii suplimentari se îndatorează la 3 deprinderi de arme cel mult de câte 28 zile.

Dispozițiuni trecătoare.

Conform aliniatului 2 din § 80, aceia, cari vor fi asentați în cei 3 ani următori intrării în vigoare (după intrarea în drept) a acestei legi, vor avea a servi ca activi la pedestre, vânători, tunari și trupelor tehnice 3 ani și numai după trecerea celor 3 ani de tranziție va fi și în armata comună serviciul activ de 2 ani.

Excepțiune face cei cari termină clasa a VI-a de la vre-o școală medie sau vre-o școală de specialitate industrială, comercială, agronomică, silvanistică, montanistică, cari, îndată după intrarea legii în vigoare, servesc conform prescripțiilor acestei legi și în cei 3 ani de tranziție (ani de tranziție se numesc acești 3 ani, în cari se lucrează la introducerea legii întregi).

Învățătorii și candidații de învățători.

Învățătorii și profesorii dela școalele elementare, școalele civile și preparandii, în caz de sunt asentați, la rugarea proprie, în timp de 7 ani dela intrarea acestei legi în vigoare, — dacă funcționează într'un ținut, unde se arată lipsă de învățători — să transpun în rezerva suplinitoare. Ținuturile, în cari e lipsă de învățători, le stabilește ministrul de honvezi în conțelegere cu ministrul de culte și instrucțiune publică.

pentru a vă răcori și a îmbucă câte ceva înainte de plecare.

Pe când călătorii urmau vechea slugă în casă, Gheorghită, fără a pierde vreme, adună împrejurul său căpeteniile oștenilor care umpleau ograda spre a-și da samă amănunțită de numărul de oameni ce avea sub mână. Dela cei doi kneji și zece hotnogi față, află că erau adunați aproape opt sute de călăreți și vre-o sută și mai bine de arcași pedestri. Apoi puse de se aduse înaintea lui păzitorul de vite, despre sosirea căruia în cursul nopții îi vorbise Axinte și începă să-l cerceteze.

Din spusele lui reieșea că Tătarii, după ce trecuse Nistrul, o luase răpede de alungul Dunărei, unde prădase satele, trecuse Prutul, prădase pe Covurlui și, dintr'o pricină sau din alta, se întorsese răpede spre Nistru, dând peste cirezile de vite ale Codrenilor care pășteau fără grijă pe întinsele pășuni din pustietatea ce se întindea între Codru și Dunăre. Acest păzitor nu era cu vitele, ci venea la ele când Tătarii le răpise. Avusese norocul să se

Cererea pentru a fi împărțit de acest beneficiu (favor) trebuie documentată până la 1 Octomvrie a anului asentării.

Cei care au primit favorul pentru serviciul militar de 10 săptămâni, sunt convocați, tot ca până acum, pe timpul în care învățământul nu e împedecat, adică în timpul vacanței de vară.

Pentru cei obligați la serviciu militar, cari cel mult până în 1 Octomvrie a anului, în care să supun asentării, au terminat vre-o preparandie, în caz că sunt asentați, în timpul de tranziție (aici sunt 7 ani de tranziție) la rugarea proprie, — pentru ca să-și poată câștiga un post la vre-o școală, — serviciul militar să amână până la 1 Octomvrie a anului în care împlinesc etatea de 24 ani. Dacă în acest răstimp și-au câștigat post la vre-o școală publică sau cu caracter public, în un astfel de ținut, unde e lipsă de învățători, să transpun în rezerva suplinitoare. Acei absolvenți, cari în timpul numit nu sunt aplicați la vre-o școală publică, de asemenea aceia, cari împărțiti fiind de favor, dar în cursul timpului au părăsit cariera, vor fi constrânși să servească un an în calitate de voluntari.

Totasemena vor fi chemați a servi un an acei învățători, cari au fost împărțiți în rezerva suplinitoare pe motiv, că funcționează într'un astfel de ținut, în care e lipsă de învățători și cari, înainte de 1 Octomvrie a anului în care împlinesc etatea de 24 ani, s'au mutat într'un ținut, unde nu s'au constatat lipsă de învățători.

I. M.

Perderile Bulgarilor.

După știrile mai nouă, Bulgarii au avut în războiul de-acum 40 de mii de morți și o sută de mii de răniți. Din cei răniți numai patruzeci de mii s'au vindecat sau sunt pe cale de vindecare, ceilalți murind sau rămânând schilози pentru toată viața. Intre cei răniți sunt socotiți și cei bolnavi de tifos și holeră, carea încă își are partea ei la numărul celor morți. În spitalele din Bulgaria sunt acum 55 de mii de răniți nevindecați.

Așa spun unele știri, ce s'au dat până acum. În zilele acestea e vorba însă, că va publica și guvernul bulgar o statistică a perderilor în războiu.

poată ascunde, cu cal cu tot, într'o stufărie de unde privise, trecând înaintea ochilor lui, întreaga Tătarime, cu pradă cu tot.

După dânsul numărul păgânilor trecea cu mult peste zece mii de călăreți și se vedea că omul nerănit, nefugărit, nespăriet și foarte deștept de felul lui, vorbea numai curatul adevăr.

Gheorghită, din ce în ce mai îngrijit pentru maică-sa, care-i era mai scumpă de cât orice, poronci ca toată lumea să fie legată de pornire peste o jumătate de cias, se duse la grajduri ca să aleagă caii trebuitori pentru oaspeți și apoi se întoarse la ei.

Îi găsi la masă cu knejii și oștenii cei mai de seamă; erau primeniți, înzăoați și încinși cu paloșele. Cu greu îl făcură să se puie jos și să iee și el câte ceva. Vinul vechiu de Nicorești ce-l pusese Axinte pe masă, în niște ploști urieșe, fusese foarte gustat de Pârveu. În scurtul timp care trecuse dela punerea lor la masă, el se împrietenise de tot cu kneazul Maxim dela Maximești, lângă Găncești. Tânărul kneaz, de

Literatură și știință

Observări dela sate.

— În formă de poezii populare. —

Trecu sărbătorile,
Cum trec vara florile.
Căci așa-i al lumii rost,
Ce e astăzi, — mâine-a fost.
Și tot ce ne-a mai rămas,
E-amintirea unui pas,
Peste care am trecut;
Căci cerescul Tată a vrut:
Tot să fie trecător!
Dară, noi, iubitorilor,
Din ce-a trecut, să luăm
Câte-o pildă, — să învățăm.
Din câte mi-am însămnat,
Una tristă am luat.
Noi Românii am avut
Obiceiuri în trecut:
La Crăciun și Anul-nou
Rămase, din moși, cadou, —
Pe cari azi le părăsim
Și nu le mai prețuim.
În schimb, însă, ne fălim
Cu câte-un obicei străin.
Noi avem colindele,
Copilași cu stelele,
Irozi, crai și călușeri,
Cari ne aduceau plăceri.
Nu nemțescul pom pe mese,
Ca zaharicale arse,
Și împănate cu hârtie
Colorată pe nemție.
Obiceiurile noastre,
Nime nu a zis că-s proaste.
Ba, ori-cine le-a văzut,
Le-a lăudat și plăcut,
Căci 'n ele era spus
De Nașterea lui Isus.
Sfântul Crăciun a trecut
Și a fost cum l'ați făcut.
Dar vor veni alte zile,
Alte sărbători, copile,
Cum sunt: Sunzuiețele,
Paștile, Rusalele
Și atuncia și țineți
Obiceiul ce-l aveți.
Iar dacă împrumutați
Alt obicei, — se luați
Numai ce e românesc,
Nu nemțesc ori păgânesc.

Petrea Dascălul.

abie întors acasă din oștile leșești, se simțea foarte măgulit de această prietenie și mai ales de lipsa de fudulie ce o arăta acest neam a unui Voevod cu nume mare între Codreni, cum eră Alexandru Basarab.

De abie se pusese la masă și Pârveu îl tutuia; încă până a nu sosi Gheorghită jurase că de vor scăpa amândoi din mâna păgânilor se leagă frate de cruce cu Maxim. Iar după ce Gheorghită se așeză la masă, veselia și vioiciunea lui se făcură cu totul uimitoare. Toma Alimoș șoptise de vre-o două ori până atunci la urechea Părintelui Isaia:

— Nu samănă a boier! (Va urma).

„Foaia Poporului“ cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânii — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cisnădiei Nr. 36.

Din obiceiurile Turcilor.

„Să vadă Meca și-apoi să moară!” — aceasta e dorința de căpetenie a credincioșilor Turci. Orice Turc, cu credință în legea lui, cu acest gând se culcă, și tot cu el se scoală. Credința lor îi leagă, ca măcar odată în viață să meargă și să cerceteze mormântul lui Mohamed, care e înmormântat la Meca.

De aceea Turcul credincios în legea lui face cum poate, ba își trage chiar și dela gură, numai ca să-și poată aduce ceva bani, spre a merge la mormântul marelui profet al lor. Iar dacă i-a succes a vedea mormântul, unde s'a și rugat, — atunci se întoarce mândru acasă.

Acum nu mai are nici o dorință. „Să vadă Meca și-apoi să nu mai vadă!” Astfel zice unii Turci, cari și-au format chiar și o sectă (un fel de reuniune), așa numiți „schiti”. Acești Turci nu se mulțumesc numai cu aceea, ca să meargă și vadă mormântul marelui lor profet Mohamed, ci ei vreau să aducă pentru el și cea mai mare

jertfă posibilă. Ei își jertfesc adică vederea. Ochiul lor, cari au văzut mormântul cel sfânt al lui Mohamed, să nu vadă mai mult lumea cea rea.

Chipul de sus ne arată o astfel de icoană înfricoșătoare. Acești „schiti”, după ce au văzut mormântul lui Mohamed, își răpesc de bună voie vederea, pe lângă chinurile cele mai mari. Ei se apropie cu fața de o lespede de metal, încălzită tare în foc, și astfel lasă ca să-și arză ochii.

Glume și snoave.

Vulpea și lupul.

O vulpe bătrână se întâlnește cu un lup. Acesta se dă la ea să o sfășie. Vulpea îl rugă să nu răvnească la trupul ei, care e numai piele și oase.

Lupul îi zise: De-ai vei spune trei adevăruri, pe cari să le pot crede, te voi lăsa în pace.

Atunci vulpea îi zise: Blestem cîșul în care m'am întâlnit cu tine!

— Cred, zise lupul.

— De mă vei întâlni altă-dată, doresc să te văd orb!

— Și asta ți-o cred, răspunse lupul.

— Să dea Dumnezeu să pieri și nici orb să nu te mai văd!

Atunci lupul, rânjind, îi dete drumul.

Leacuri nouă.

Durere de măsele. Cel mai bun leac contra durerii de măsele, e rădăcina de clește.

Alt doctor recomandă să iei în gură apă și să te așezi pe soba ferbinte. Când va începe apa să-ți fearbă în gură, ți-a trecut și durerea de măsele.

Arfagul se vindecă mai iute cu câteva fulgerături de ciomag.

Poezii populare.

De pe Someș.

Cântă cucu 'n par de vie,
Ce mi drag în lume mie?
— Strugurele cel din vie,
Mândra la buză suptire:
Strugurele roșior
Și mândra ca un bujor;
Struguraș de pe costiță
Mândra dulce la guriță.

Trandafir de pe ogor,
Mă badiță badișor,
Mi-ai făcut un mare dor:
Mai învățat să rubesc
Și mai lăsat să doresc.
De ar fi dat Dumnezeu
Să fi murit bade eu,
Nu știam de dorul tău.
Tu bade să fi murit,
N'aș trage-atâta urât.

Mândră dulce la guriță
Ce nu ești sara'n portiță?
— Eu badiță ies mereu,
Da ție, ți drumul greu.
Nu știu drumul ți-e cu tină,
Ori ai alta la inimă,
De ai alta spune-mi drept,
Eu bade să nu te-astept.

Frunză verde lemn frunzos,
Nu umbla bade 'n sus și 'n jos,
Și vină la noi badiță,
Că eu te-astept în portiță.
Și-ți dau bade a mea guriță.
Și de-aceea vin' la noi
Să-ți dau bade buză moi,
Buză moi și struț de flori
Să-ți fie pe sărbători.
Frunză verde măgheran,
Văd bade că ești viclean,
Ca-i zis, că cât îi trăi
Alte fete nu-i iubi.
Dar văd bade c'ai mințit,
Nici o sară n'ai venit.
De n'ar fi pe lume dor,
Aș trăi mult mai ușor.
Însă dor e 'n lume mult,
Și trăesc tot cu urât.

Culese de Ioan N. Istratescu june

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească în aceste zile o gazetă cum se cade, din care se afle despre marile frământări, ce se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc cu mare atențiune desfășurarea lucrurilor în Balcani. Noi Românii, cari suntem atât de aproape de țările balcanice, nu mai încapem îndoială, că trebuie să urmărim în prima linie cele ce se petrec în jurul nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel puțin o gazetă românească, de unde va putea afla foarte multe. Dintre gazete, desigur că „Foaia Poporului” este cea mai potrivită, fiindcă

„Foaia Poporului”

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Aduce cele mai nouă
știri de peste tot locul

precum și

foarte multe chipuri
din lumea întreagă.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărâmului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul”, care s'a tipărit până acum în foaie.

Lășiți deci „Foaia Poporului” prestă tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Știrile Săptămânii.

Sibiu 23 Ianuarie n.

Cursurile pentru neștiutorii de carte s'au început în multe sate. După cât am aflat până acum, preoții nostri sunt mai pretutindeni în fruntea lor, întovărășiți de învățătorii nostri naționali (confesionali). În tractul gr.-or. al Alba-Iuliei abia e comună, unde să nu fie curs. Recomandăm încă odată cu tot dinadinsul, ca toți neștiutorii de carte să ia parte la aceste cursuri și să nu se mulțumească numai cu ceea ce învață acolo, ci să se deprindă cât mai mult și acasă ajutați de copiii sau de nevasta lor, dacă aceștia știu carte. Îndată ce a învățat toate literele și le poate lega, să aboneze o foaie populară, unde va găsi totdeauna multe lucruri interesante. Chiar și cel ce a învățat câțiva ani la școală uită cartea, dacă nu mai cetește. Cu atât mai vădit o uită cel ce a învățat carte în grabă, în timp de câteva luni.

Omul fără carte nu e socotit întreg. Aceasta o dovedesc și legile dela noi, și cele din America!

Pentru numărul acesta al foii noastre, am fost comandat un chip cu partea aceea a țării, pe care o cere România dela Bulgaria. Dar nesusind clișeu până Joi, când trebuie să se încheie foaia, — am fost siliți a-l lăsa afară din numărul acesta. Vom publica însă acest chip în numărul viitor.

O faptă frumoasă a elevilor din Năsăud. Elevii din clasa a șaptea dela gimnaziul nostru din Năsăud au fost în sărbătorile Crăciunului în Gherla și Dej, unde au colindat pe la toți Românii frumoasele noastre colinde și alte cântece de Crăciun. Câștigul l-au dat acești bravi băieți pentru „Masa studenților săraci” (cantina școlară) dela liceul din Năsăud.

Sărbătorile noastre necinstite. Elevii români dela gimnaziul de stat din Timișoara au fost opriți în sărbătorile Crăciunului nostru să părăsească școala și să meargă acasă la părinți, ca să se poată bucura după sfintele noastre obiceiuri naționale de acest praznic mare. Sperăm, că autoritățile noastre bisericești vor ști lua măsurile trebuincioase, ca să fie pedepsiți, ceice au luat hotărârea aceasta barbară.

Un general austriac pentru Românii din Macedonia și Epir. Generalul Otto de Gerstner scrie într-o gazetă mare din Viena, că Albania trebuie astfel lărgită, încât să cuprindă pe câți mai mulți Români din partea apuseană a Macedoniei și din Epir.

Concedierea rezerviștilor. Comandanții acelor trupe, unde au fost chemați rezerviștii în urma războiului din Balcani, au primit ordine, ca să trimită acasă o parte a rezerviștilor. (Știre sosită Joi, la încheierea foii).

Alt ofițer român distins. Când cu vărsările cele mari de apă din primăvara anului trecut, bravul locotenent (ober-lieutenant) român, dl Amos Pop dela regimentul de infanterie Nr. 43 din Caransebeș a alarmat garnizoana (toți soldații) întreagă și a lucrat zi și noapte cu feciorii români la apărarea orașului de apele furioase. Pentru aceasta generalul de divizie Meixner, comandantul corpului al 7-lea de armată (Bănat) l-a lăudat în public, dând un ordin anume pentru aceasta, care a fost citit în toate căzărniile din Banatul românesc.

Recrutările (asentările) vor începe anul acesta la 1 Martie n., iar în Bosnia și Herțegovina la 1 Aprilie.

Procesul prim-ministrului Lukaci. La timpul său am dat știrea, că ziaristul maghiar Deși, care e și deputat, a învinuit guvernul de-acum, că cu prilejul alegerilor din urmă a furat patru milioane de coroane din banii țării pentru a cumpăra sufletele celor ticăloși. Totodată l-a numit pe Lukaci cel mai mare înșelător al veacului. Lukaci i-a intentat (făcut) lui Deși proces de calomnie. Fiind întrebat, Deși a declarat în fața judecătorului de instrucție, că susține tot ce a spus și că își ia toată răspunderea. Scopul lui e să scape țara de un ticălos ca Lukaci. Totodată a spus, că va dovedi ceea ce a susținut.

Un profesor român la Berlin. Vestitul profesor universitar din București, Dr. Toma Ionescu a fost invitat de societatea de chirurgie a medicilor germani să țină o conferință despre metodelor lui de-a face nesimțitor pe omul, care trebuie operat, fără să-l amețească. Conferința a ținut-o și toate gazetele germane din Berlin sunt pline de laude la adresa vestitului învățat român.

Contele de Meran cetățean al unui sat românesc. Guvernatorul Bucovinei, contele de Meran, care e rudă cu împăratul, s'a arătat foarte binevoitor față de o deputațiune de țărani români din satul Fundul-Moldovei. Drept mulțumită, consiliul comunal l-a ales cetățean de onoare al comunei Fundul-Moldovei.

Colectă națională. În Germania s'a făcut o colectă cu scop de-a strânge bani pentru construirea de aerioplane (facerea de mașini de zburat). După cum se anunță acum, Germanii au strâns aproape opt milioane de coroane, cu cari se vor putea construi multe aerioplane. Adevărat, că populațiunea Germaniei e mai mare ca a Austro-Ungariei, dar nici nu s'au găsit Germani, care să nu fi dat ceva, cari după puterile lui.

Un hoț de paltoane. În Budapesta a fost prin un student în medicină, care a furat o mulțime de paltoane (rocuri de iarnă) de-ale celorlalți studenți. Paltoanele le ducă la Muntele de pietate (unde se împrumută bani zălogind lucruri), iar banii primiți îi cheltuie pentru beutură și joc de cărți. Pentru aceste patimi urite, nenorocitul și-a mâncat viitorul, căci nu numai că va căpăta temniță grea, dar va fi și alungat dela universitate.

Câteva date statistice despre Turcia dinaintea războiului. Turcia din Europa și Asia are o suprafață de aproape 2 milioane de kilometri pătrați, adică de cinci ori cât suprafața României, Bulgariei, Serbiei, Greciei și Muntenegrului la un loc. Poporațiunea e de 23 milioane 289 de mii, din cari șase milioane 130 de mii în Turcia europeană. Din aceștia un milion sunt în Constantinopol. Dacă vor isbuti aliații balcanici să-i ia Turciei tot ce vreau, Turcia mai rămâne cu vre-o 18 milioane, iar birutorii ei îi vor lua vre-o trei milioane și jumătate, rămânând vr'un milion și jumătate în Albania autonomă.

Pentru cele 3 milioane și jumătate, aliații se vor lua mai curând sau mai târziu de cap, căci fiecare dintre ei va avea conșăngeni pe teritoriul vecinului și atât Bulgarii, cât și Grecii și Sârbii se aseamănă soviniștilor dela noi, cari ar mânca orice altă naționalitate friptă.

Frig grozav în Sibiria. În Sibiria (partea de meazănoapte a Aziei, care e stăpânită de Ruși) a fost înainte de Crăciun un frig așa de grozav, încât au crepat șimile dela căile ferate, așa că unele trenuri întârzie câte 24 de ore.

Înșelăciuni cu scăparea de serviciul militar. E trist, că tot se mai găsesc oameni, cari se feresc de serviciul militar și caută să scape de el în orice chip, fără să gândească, că bărbat deplin e numai celce a fost soldat. Toate înșelăciunile făcute cu scăparea de serviciul militar se descoperă însă, fie mai curând, fie mai târziu. În Pesta au arestat trei crâjmari, foști pe vremuri sergenți majori, cari au înșelat câteva mii de oameni pentru a-i scăpa de armată. Se'nțelege, că cei mai mulți din aceștia nici n'ar fi fost recrutați (asentați), căci nu erau buni de armată, dar înșelătorii totuși au încasat dela ei sume frumoase. Toți ceice se vor afla în urma cercetării buni de armată, vor fi asentați căpătând și o pedeapsă aspră, fie că vor sta în temnița militară, fie că vor avea să servească peste termenul hotărât.

Jertfe pentru cultură. Cele 230 de mii de Sași din Ardeal au cheltuit în anii 1907 până 1910 (4 ani) suma de patru milioane 569 mii 557 coroane pentru clădiri de școală și pentru scopuri bisericești. În suma aceasta nu sunt socotite plățile învățătorilor și preoților. Noi, cari suntem de 14 ori atâția cât Sașii, ar fi trebuit să cheltuim aproape 65 de milioane, ca să ne putem lăuda, că am făcut, ce au făcut ei.

Din astfel de cifre se vede mai bine, ce ticăloși sunt aceia, cari nu vreau să-și susțină nici o mică școală confesională-națională. Sunt vrednici de disprețul națiunii române.

Jocul cu pistolul. Un învățacel de curelărie din Bistrița s'a jucat cu un pistol încărcat. Acesta i-s'a descărcat în pânțele rânindu-l foarte greu. A fost dus la spital, dar nu se crede, că va scăpa cu viața.

Din Boiu-Mare ni se scrie: În Boiu-Mare (Târnava-mică) în ziua de Anul-nou, când preotul servea în sfânta biserică, s'a iscat un foc, aprinzându-se edificiile economice ale țaranului Ioan Badeu și ale fratelui său. Oamenii, la auzul întâmplării acesteia cu toții au părăsit sfânta biserică grăbind a salva, ce se va putea și a potoli focul. Ioan Badeu — din întâmplare — s'a asigurat la Banca Generală de Asigurare. Contractul îi sosise de cu bună vreme la

agentura din Sighișoara, dar neavând mijloacele de lipsă, nu și l'a fost plătit. Fiind Banca G. de A. înștiințată, totuși a trimis omul său la fața locului; a prețuit paguba și societatea i-a plătit. E un lucru frumos din partea băncii românești, ce-i poate fi numai spre cinste. De ocazia asta s'a folosit dl preot din loc, Elie Ioanoviciu, și le-a ținut o frumoasă vorbire oamenilor la Bobotează despre asigurări și despre Banca G. de A., care lucră nu numai cu banul, ci și cu inima. A îndemnat parohienii săi, să se asigure și să sprijinească prin aceasta și Banca, care le poartă grija așa de cum se cade. La indemnul dlui preot s'au și asigurat o parte mare a satului promițând și ceilalți, că se vor asigura. Din aceasta putem două lucruri învăța: 1, Românului îi vine mintea târziu; 2, avem și noi oameni cu inimă față de popor, la a căror fapte bune și frumoase și poporul răspunde cu asemenea fapte.

Cor.

Aviatorii străini oprîți de-a trece în Rusia. Guvernul rusesc a înștiințat, că aviatorul, care va trece cu aeroplanul peste granița rusească, trebuie să aterizeze (să se lase pe pământ) numai decât, altminteri vor împușca asupra aeroplanului lui.

Puterea muzicii în războiu. În aproape toate luptele date de Sârbi cu Turcii, muzica militară i-a înfierbântat cu cântecele ei. În lupta dela Cumanovo se dăduse signalul de năvală (șturm). Turcii însă nu se retrăgeau și mulți soldați sârbi căzură. Atunci începă muzica un cântec național sârbesc (și croat), pe care-l știu toți Sârbii. Intreaga armată sârbească începă să cânte după muzică și soldații năvăliră ca un vifor asupra Turcilor, cari nu se mai putură împotrivi și fugiră.

Ciuma la Odesa. În portul acesta rusesc dela Marea-Neagră s'a constatat un caz de ciumă. Călătorii, cari vin deacolo în România, vor fi supuși supravegherii sanitare. Fiindcă e iarnă grea, nu e temere de răspândirea boalei.

Recenzământul mincinos. Cetitorii nostri știu, că în nici o țară din lume nu se înșiră atâtea mincuni ca în Ungaria, când e vorba de drepturile popoarelor și de recenzământul (numărătoarea) poporațiunei. Am arătat în mai multe rânduri, că și la recenzământul din 1910 s'au făcut tot felul de înșelăciuni. O dovadă bună o avem chiar și în comitatul Sibiului, locuit de 176 mii 921 suflete, dintre cari 113 mii 672 *Români*, 49 mii 757 Sași, 10 mii 159 Maghiari și Jidani. În Sibiul spune recenzământul, că dintre 29 mii 599 suflete sunt numai 8828 de Români. După religie sunt însă 6291 gr.-orientali și 2935 greco-catolici, de legea românească dară 9226. Prin urmare numai în Sibiul cei cu recenzământul au trecut dela Români 402 suflete! Puțin ne pasă: să fim *alevea*, încolo Sașii și stăpânii lor Jidano-Maghiari se pot bucura cu numere închipuite. La urmă se vor convinge ei de musai, că aici e pământul nostru românesc.

Seceratul în Decembrie. Nu numai la noi și în România au rămas bucatele în multe locuri neștrânse de pe câmp din cauza ploilor, ci și în alte părți. În Stiria (o provincie austriacă) a nins la munte, unde încă locuiesc țărani nemți, înainte ca aceștia să poată secera săcara. Pe la sfârșitul lunii trecute a venit un vânt cald, care a topit zăpada. Câțiva țărani au eșit atunci la câmp și au secerat secara, ca să aibă cel puțin paie.

Impușcat de o sentinelă militară. O calfa de meseriaș cu numele Heghediș Istvan voia să treacă peste podul de cale ferată dela Esseg (între Ungaria și Croația). Peste podul acela nu e ertat să treacă nimeni cu piciorul, mai ales acum, când toate podurile sunt păzite de soldați, ca să nu se apropie de ele vr'un spion sârbesc și să le arunce în aer cu dinamită. Sentinela (straja) militară i-a strigat să stea, dar el n'a vrut, ci înjurând-o a mers înainte. Atunci sentinela a împușcat de trei ori asupra lui, fără să-l nimerescă. Al patrulea glonț l-a nimerit însă în pânțele și Heghediș a căzut jos. Nenorocitul se vede, că era beat.

Hoți de cele sfinte. Nu de mult au intrat niște hoți în biserica romano-catolică din Făgăraș furând mai multe lucruri sfinte. După cercetări făcute de jandarmi, hoții au fost prinși. Ei sunt calfa de pantofar Sabo Vilmoș și ferarul Nicolae Monea, amândoi hoți cunoscuți, cari au mai fost pedepsiți pentru furt.

O icoană a Budapestei. Baronul Geza Feiervari, fost prim-ministru pe vremuri, când și el a dat afară din dietă pe kușuțiști cu ajutorul honvezilor, a fost numit căpitan al gărzii împărătești din Viena (căpitanul gărzii are grad de general!). Înainte de-a pleca din Pesta, i-a spus unui ziarist, că s'a săturat de capitala Ungariei unde timp de 40 de ani a avut numai neplăceri. În Pesta stările publice sunt grozave și el s'a săturat de ele.

Dacă în Pesta e așa, cum va fi în celelalte orașe și sate ale Ungariei?

Românii macedoneni vor să lupte pentru România. În București sunt acum vre-o cinci sute de Români macedoneni, cari au scăpat de furia Grecilor barbari. Ei au rugat pe ministerul de războiu, că de va fi încurcată și România într'un războiu să facă bine să-i primească și pe ei în armată.

O faptă vitejească a marinarilor români. Luna trecută au bătuit niște furtuni îngrozitoare în Oceanul-Atlantic, pe lângă malul Franței. O corabie franceză plecase din portul Bordeaux (cetește Bordo), dar după câteva ore dela plecare se deslănțui o furtună, care trânti corabia pe o stâncă. Ea fu găurită și cei șase oameni de pe corabie se acățară de o mică parte a ei, rămasă afară din apă. Timp de 40 de ore au stat acești nenorociți în bătaia valurilor și pătrunși de un frig mare. Înzadar strigau după ajutor, căci nici o corabie nu îndrăzniă să se apropie de ei din cauza valurilor furioase. Ei desperaseră cu totul și se pregăteau de moarte, căci frigul, foamea și groaza îi istovise cu totul. În momentul din urmă văd un vapor trecând pe mare. Ei strigă din nou. De data aceasta n'au strigat înzadar. Eră vaporul românesc „Iasi”, care ducea mărfuri la Rotterdam. Căpitanul român îndreptă vaporul spre nenorociții de pe stâncă, apoi coborî o luntre, care mânăta de brațele puternice ale marinarilor români răzbi până la stâncă. Rând pe rând a fost luat unul câte unul din cei șase francezi și duși pe vaporul român cu care au ajuns până la Rotterdam. Aici s'au prezentat conzuluului francez, care i-a trimis în Franța. Înainte de plecare, cei chemați au mai venit odată pe bordul vaporului românesc, ca să mulțumească din inimă bravilor Români, cari le-au scăpat viața.

Falsificatori de bani. În provinciile austriace de lângă Marea Adriatică au început să circule o mulțime de monete false de 20 de bani. După multe cercetări, poliția a pus mâna pe patru dintre falsificatori. Cealaltă au scăpat deocamdată.

O servitoare hoată. Rahira Șerban, care era servitoare la un crăjmar din Sibiu, i-a furat acestuia haine, inele și alte scule, apoi 80 de coroane și un giamantan (cufăr) și a fugit. Ea a fost însă prinsă în Alba-Iulia, unde, ticăloșindu-se și mai mult, petrecea într'un local de noapte (unde se adună de obicei stricații). Pe drum s'a aruncat în Murăș, dar a fost scoasă și adusă în temnița din Sibiu.

Un flutur la Crăciun. Pe unul din brazii aduși pentru pomul de Crăciun la Sibiu s'a găsit un flutur viu. Se vede, că a eșit din găoacea păpușii sau prea de vreme sau prea târziu. Zăpada și frigul, care a venit mai în urmă i-au pus capăt vieții, mai ales, că nu avea flori, din miera cărora să se hrănească.

Patru deodată. Nevasta lui Vasile Pătrașcu din comuna Trebușă (Maramurăș) a născut patru băieți deodată. Toți trăiesc, iar mama lor încă e destul de bine. Mai multe doamne din Maramurăș, auzind de sporul acesta la casa Românului, i-au trimis scutece și hăinuțe pentru cei patru viitori soldați ai Impăratului și ai națiunii române.

Un hoț din Cluj prins în Sibiu. Loran Laios, cunoscut hoț din Cluj, a venit să-și încerce norocul și în Sibiu. El a furat un cocos, pe care a vrut să-l vândă unor vizitli (cociși dela calese). Aceștia au chemat un polițist, care cercetând a aflat, cine este. El spunea, că a — găsit cocoșul într'un sac, dar n'a fost crezut. Dela Cluj s'a telefonat la Sibiu, că Loran e bănuț de un furt mare în Cluj, de aceea a fost trimis acolo.

Un milionar năcăjit. Vestitul milionar american Morgan are în cassă 32 milioane de dolari (cam 160 milioane de coroane) bani gata, cu cari n'are ce face acum, căci bancherii, la cari s'a adresat, nu au hârtiile de valoare, pe cari le vrea el.

Inebunit de teama războiului. Proprietarul Silvio Radici din Steinbrück și-a pierdut mintea de teama războiului. El și-a vândut moșia cu 22 mii de coroane, apoi a aruncat în foc banii, cari erau toți de hârtie. Ca să nu fie găsit, a fugit în pădure, unde a fost găsit a doua zi spânzurat.

Știri economice

Criza de bani. Viața ne învață multe lucruri nouă, cum e și criza de bani, care a cuprins lumea întreagă. Criza înseamnă o încurcătură mare, care aduce pagube. Se vorbește de criza politică, când într'o țară sunt încurcături mari pentru guvern de partid, criza unei boale, când boala și-a ajuns culmea, criza unui partid, când din cauza neînțelegerilor dintre membri lui e amenințat să se desfacă.

Acum deocamdată suferim mai simțitor de criza de bani, adică de lipsa de bani. Despre aceasta am mai scris. Cauzele ei sunt multe. Cele cari au făcut să izbugnească sunt mai ales două: capitaliștii străini francezi și belgieni, cari au sute și sute de milioane de coroane băgate în tot felul de întreprinderi și în im-

prumuturi de stat dela noi, și-au retras capitalurile, așa că s'au împrumutat banii.

A mai venit apoi și primejdia războiului, care pare că ne amenință încă, și oamenii și-au strâns și mai tare pungile. Nu trebuie să uităm, că țara noastră e mai mult agricolă, avem adică puține fabrici încă. Proprietarii de pământ, când se împrumută, țin capitalul împrumutat timp mai îndelungat, pentru că plugăria nu e ca negoțul, în care azi bagi o sută de coroane și după câteva zile se 'ntâmplă de ți-ai și căpătat capitalul cu câștig înapoi. Băncile, dela cari ne împrumutăm, încă s'au împrumutat dela bănci străine, căci nu le ajungeau banii. Dar băncile străine, din cauzele arătate mai sus, și-au retras banii și astfel și băncile noastre au fost silite să se restrângă în datul de împrumuturi.

Aviz. Se aduce la cunoștința onor. public, că școala de menaj și industrie de casă în Sibiu, își deschide cursul de primăvară cu data de 1 Februarie c. Prospecte și orice lămuriri se primesc la direcțiunea școlii, Berggasse Nr. 9 în Sibiu.

Trimiterea banilor din America. În timpul din urmă s'au pierdut iară mai multe sume de bani trimiși de oameni din America prin bancheri mici sau în scrisori (epistole). De aceea îndemnăm pe oamenii nostri de-acolo să trimită banii numai prin mandat postal, iar cei de-acasă încă să le scrie despre aceasta.

Canalizarea Murășului. Camerele de comerț din Transilvania și cea dela Seghedin din Ungaria au cerut dela dietă să canalizeze Murășul, ca să poată umbla pe el corăbii și să nu se mai reverse. Canalizarea ar trebui să înceapă dela Murăș-Oșorheiu.

Cererea e foarte bună, dar banii îi aruncă dieta pentru maghiarizare și pentru ca să ne răpească pământul.

Pentru sămănăturile de primăvară. Dela comitetul central al „Reuniunii agricole sibieni” primim următoarele: Înaltul minister cu datul de 11 Ianuarie c. Nr. 109,237, ne pune în vedere, că a însărcinat societatea numită „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” să adune grâu de primăvară și grâu umblător (tavaszi és járo buza) pentru sămănatul de primăvară și să-l pună pentru economi în vânzare cu prețul de 28 (douăzeci și opt) cor. maja metrică, în care preț e socotit și sacul și transportul până la stațiunea căii ferate a cumpărătorului.

Doritorii să se adreseze deadreptul la „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” în Budapesta (V, Alkotmány u. 31), care va îndeplini comanda în rândul, în care au intrat și cu unica restricțiune, că unuia și aceluiaș producător nu i-se poate vinde din aceste două semințe mai mult de 100 miji metrici.

În lipsă mare de sămânță, recomandăm economilor nostri să se folosească cu toată graba de favorurile de sus, iar în scopul procurării apelăm la cărturarii noștri dela sate să conscrie pe economii, cari reflectează la sămânță, iar consemnarea lor cu cantitatea sămânței pentru fiecare, cu indicarea comunei și a stațiunii de căi ferate mai apropiată, să o transpună fără zăbavă la societatea amintită. Sibiu, 17 Ianuarie n. 1913. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”. *Pant. Lucașu*, președinte, *Victor Tordășianu*, secretar.

Târgul de țară din Sibiu. La târgul de vite au fost mânate 4228 vite cornoate, din cari s'au vândut 1150, și 1276 de cai, din cari s'au vândut, cu prețuri bune, 256. Părechea de boi frumoși a ajuns până la 1200 cor. Vitele de măcelărie s'au vândut după chilogramul viu, adică s'au cântărit. Boii cu 85—90 bani, vacile 75—80 b., taurii 60—70 bani chilogramul. Vițaii de lapte, de 4 până'n 8 săptămâni, s'au vândut cu 30 până la 60 coroane unul. Vacile de prăsilă cu 400 până la 800 cor.

Târgul liber (de mărfuri) a fost slab, pentru că în ziua dintâi a fost vreme urâtă, a doua zi a fost Anul nou românesc și oamenii și-au văzut de praznic.

Petrecheri.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” invită la *Convenirea socială* împreună cu cântări, declamațiuni și joc ce se va aranja Duminecă, în 13/26 Ianuarie 1913, în „Unicum”. Inceputul la 8 oare seara. — Programul e următorul: 1. Străină pe lume, cor mixt de G. Chiriac. 2. Trei doine pentru solo de tenor, de T. Brediceanu: a) Cine m'aude cântând, b) Bade zău o fi păcat și c) Știi tu bade, cântate de N. Ișan. 3. Oda ostașilor români, poezie de V. Alexandri, declamată de d-șoara Elena Bordea. 4. Răsunetul Ardealului, cor mixt de I. Vidu, cu solo de sopran (d-șoara E. Roman). 5. Cum n'ar fi fost, canon-duet pentru sopran și tenor de I. Murășan, executat de d-șoara E. Roman și dl N. Ișan. 6. a) Doina: „Codrule Măria ta”, cor mixt de T. Popovici cu solo de bariton (dl D. Constandin), b) Dute badeo și te culcă, cântec popular cules și aranjat pentru cor mixt de I. Ignaton. 7. Două române, cântate de dl I. Stanciu. 8. Cor bărbătesc. 9. Lenaș dragă, romanță, cântată de dl Șt. Vlad. 10. a) Luminița și b) Badea meu, coruri mixte populare de A. Bena. Urmează apoi Călușorul și Ciobănașul, iar după aceea joc.

Corpul didactic dela școala fund. elem. de băieți și fete din Năsăud aranjează Sămbătă în 1 Februarie st. n. 1913 în sala de gimnastică dela gimnaziu *petrecere cu joc* pentru copii, împreună cu teatru, cântări și declamațiuni. Inceputul la 5 oare și jumătate seara. — Programul cuprinde 13 puncte între cari și piesa teatrală într'un act „Ingâmfarea pedepsită” de D-na Euf. Adam. După producțiune urmează dans.

Corul bisericesc din Săcel invită la *producțiunea muzicală-teatrală* ce o va aranja Duminecă, în 13/26 Ianuarie 1913 în localul școlii gr.-or. române din loc. Inceputul la 7 oare și jumătate seara. — Programa constă din 8 puncte, iar la urmă se vor predă piesele teatrale ale lui Alexandri: Vivandiera, scenă militară, Arvinte și Pepelea, comedie. După aceea urmează joc. În pauză masă comună.

Corul bisericesc din Turnișor invită la concertul împreună cu teatru și joc, ce-l aranjează Duminecă în 20 Ianuarie st. v. (2 Februarie st. n.) 1913, în sala școlii române din loc. Inceputul jumătate la 8 oare seara. — Programa cuprinde 7 puncte, între cari și piesa teatrală într'un act „În sat la Tânguești” de V. Onițiu.

Ultime știri.

Semne de pace.

Știrile sosite până Joi, la încheierea foii noastre, ne fac a crede, că între Turcia și țările balcanice o să se încheie pace în curând.

În urma lipsei de bani și alte năcazuri cu armata, guvernul Turciei a declarat, că e gata a lăsa Adrianopolul Bulgarilor, dacă va primi asigurarea, că prin asta s'ar putea încheia o pace, care să și țină timp mai îndelungat.

Pentru ca guvernul Turciei să fie oarecum scăpat de răspunderea acestei hotăriri față de țară, — el a conchemat și un mare sfat al tuturor fruntașilor turci. Aceștia — 80 la număr — s'au declarat de asemenea pentru pace, afară de unul.

La aceasta s'au văzut îndemnați Turcii și în urma ținutei Rusiei, care ar fi declarat, că dacă nu se rânduește afacerea cu Adrianopolul, atunci ea o să ajute țările balcanice.

După aceste semne, credem că până la încheierea păcii n'o să mai treacă multă vreme.

Bulgaria și România.

Între aceste două țări nu s'a ajuns la o înțelegere deplină. Bulgaria dă cu mult prea puțin, decât ca România să se poată declara de mulțumită. Cu toate acestea, dacă se va încheia odată pace între Turcia și țările balcanice, atunci poate că se va găsi un modru și pentru o înțelegere între România și Bulgaria. Ba se crede, că primind Bulgaria Adrianopolul, ea ar putea da mai ușor ceva mai mult României. O să mai vedem, ce se va alege.

Deslegarea gâciturilor.

În numărul de Crăciun al foii noastre am publicat două gâcături, pentru a căror deslegare s'au pus 20 de premii: 10 premii în cărți diferite, iar alte 10 câte un Călin-dar de-al Poporului pe 1913.

Aceste gâcături — după cum ne-au scris foarte mulți — au dezvoltat un deosebit interes la cetitorii nostri. Dovadă și numărul mare al deslegătorilor. Dar mulți nu ne-au scris numele destul de descurcat. Pe aceștia i-am lăsat afară. Alții au scris pe cupoanele de bani. Acești deslegători încă nu s'au putut considera, fiindcă cupoanele de bani se păstrează într'un loc, iar scrisorile pentru foaie într'alt loc.

Controlarea și aranjarea acestor nume n'a fost un lucru așa ușor, luând în considerare și aceea, cât de rău și încurcat scriu unii oameni de-ai nostri.

Deslegarea gâciturilor e următoarea:

Prima: *Cețiți, scrieți românește pentru Dumnezeu.*

A doua: *Sărbători fericite dorim cetitorilor!*

Trăgându-se la sorti numele celor care să capete premiile, soarta a căzut pe următorii:

1. Petru Lupu din Năsăud a câștigat premiul prim, care este cartea: Din lumea basmelor de I. T. Mera, în preț de 3 cor. 50 bani.

2. Ioan Moha din Ibișdorf premiul al doilea: Poveștile unchiușului sfătos, de P. Ispirescu, preț 1 cor. 50 bani.

3. Ioachim Lucaciu din Morlaca: Poezii de I. Nenițescu, preț 1 cor. 50 bani.

4. Ioan Laze din Sebeșul mare: Poveștea unei coroane de oțel, de George Coșbuc, preț 1 cor. 50 bani.

5. Dumitru Luca din Sadu: Poezii, de Octavian Goga, preț 1 cor.

6. Ioan Bușă din Mohu: Războiul no-

stru pentru neamănare, de George Coșbuc, preț 1 cor.

7. Ioan Vasiliu din Sadu: Aceiaș carte.

8. Bucur Albu din Rășinari: Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu.

9. George Olar din Păclia: Viierul român, de Nicolae Iosif.

10. Aveselon Oltean din Cața: Prăsierea pomilor, de Nicolae Albani.

Cele 10 bucăți din Călin-darul Poporului pe 1913 au fost câștigate de următorii:

11. Gavril Dreve din Mănăsturul unguresc.

12. Alexandru Peicu din Viștea de sus.

13. Vasile Miclea în Laibach (Austria).

14. Nicolae Ruscior din Șubranetz (Bucovina).

15. Ioan Maniu Stoiță din Gurariului.

16. Elenuta Predoviciu din Amnaș.

17. George Grancea din Avrig.

18. Ioan Lungu Mironeanu din Lupoaia.

19. Ioan Ariton din Boița.

20. Gavril Terec din Cățcău.

Fiind atât de mare numărul deslegătorilor ne-am hotărât a mai da încă 20 de premii de câte un călin-dar. Trăgându-se și acestea la sorti au fost câștigate de următorii:

1. George Luca, Ocna.

2. George Morariu, Sasciori.

3. Demetriu Frățilă, Călvasăr.

4. Paraschiva Vulc, Sibiiu.

5. Teodor Băcilă, Rășinari.

6. Victor Dan, Alma.

7. Ioan Butan, Cușteliu.

8. Ioan Neorician, Peșac.

9. Ioan Chișiu, Vălcăul unguresc.

10. Avram Drăgan, Șaraceu.

11. Zosim Baba, Ghijasa de sus.

12. George St. Șuluțiu, Lupeni.

13. Simion Sibian, Ida-mare.

14. Petru Nicula, Loman.

15. Pavel Arzea, Șona.

16. Teodor Pop, Cașva.

17. Iacob Cerciu, Cărpeniș.

18. Nicolae Suteu, Tâmpăhaza.

19. Iosif Capețiu, Cușteliu.

20. Simion Petrașcu, Lancrăm.

Deasemenea au deslegat bine gâciturile și abonații nostri de mai jos. Numele lor le publicăm însă cât se poate de scurte. Asta din lipsa de loc. Astfel am lăsat afară cu totul caracterul, iar numele de botez încă e însemnat numai prin litera dela începutul numelui. Acești deslegători sunt următorii:

M. Buldoni Ostrov, M. Bota, P. Bota Loco, I. Mosora Rusia, L. Savu Jina, I. Turcu Sebeșul de jos, A. Tomuțiu, C. Sava Jina, N. Burs Ucia-sup., N. Lai Sibiel, O. Pavel Arpașul de jos, N. Lupu Nocrich, S. Șulcia Satu nou, N. Murgu Foen, A. Saghin Vorniceni-Bucovina, C. Gavrilă Indol, A. Bărsan Rusciori, I. Filimon Glâmboaca, P. Dopp Agărbiciu, P. Gaber Ulieșul mare, S. Cătană, G. Rancea Brazești, I. Saitis Benediciu, M. Fazecaș M.-Oșorheiu, I. Mogoș Ghiuș, N. Dăncilă Poiana, A. Grecu Pecenesca, G. Bărbos Ciocotiș, N. Muntean Buzăul-ung., V. Mioc Ecica, A. Cucuian, N. Maxim Biniș, N. Florea Vecerd, M. Magda Ecica veche, A. Străvoi Zernești, G. Bona Sebeșul săsesc, I. Neagoe Topârcea, I. Domnariu Ocna, I. Motoc, Walsum, I. Popa, Cărpeniș, D. Ivan Tattu, F. Simon Porcești, I. Făsetan Șoborșin, I. Pamp Sășăuș, V. Mihu Cornățel, M. Vlad Ghijasa de sus, V. Cocon Sâmbăta de sus, G. Streza Copăcel, I. Mistică Șohodol, I. Miter Vrani, L. Păvelean Borgo-Tiha, D. Maniș Icelandu-

mare, Uvegsür, G. Chiu Banlac, N. Săcelean Mag, I. Preda Basarabia, S. Droc Gurariului, I. Boholt Satu nou, I. Dordea Hașag, N. Buholt Satu-nou, I. Frățiciu Hașag, A. Bogdan Satu-nou, G. Păulescu Ostrovul mare, S. Ivan Gârbova, F. Gruescu, Văliug, V. Cădărean Temesliget, A. Cristun Gârliște, I. Vârvar Rășinari, I. Raichici Drencova, D. Hancu Rășinari, I. Gurgiu Cuzăplac, I. Crițu Vrani, I. Măgărin Berliște, I. Zaharie Sebeșul-săs., P. Criștof Cămpulung, C. Fântână Poiana, I. Brad Turcu, Gurariului, E. Macaveiu Ludvêg-Logig, C. și S. Hagea Măgina, G. Moromila Satul nou, I. Caicuțiu Loco, P. Limbășan Mediaș, N. Joandrea Loco, E. Bănățean Ocna, I. Muntean Agnita, D. Dragomir Sadu, C. Brânzeiu, M. Brehaița Mocira, I. Radu Agnita, I. Galea Sadu, I. Goția Poplaca, G. Bulber Beba veche, V. Nandor Berlin, N. Andronescu Bucovina, N. Dejan Vesăud, I. Sighim Biniș, P. Gavril Cățălul român, M. Laslo Tyestyara, I. Nistor Călnic, L. Călușer Șemlac, G. Luca Sebeșul inf. N. Halmu Homorod, M. Rucurian Mediaș, I. Bălan Cubin, T. Bunea Sadu, B. Viciu Murășșancrai, G. Iuga Indol, I. Ardelean Murăș-Borsa, I. Tălmăcian Boița, I. Blaj Supterin, G. Zidar Turda-murășană, I. Severin Rășinari, P. Ișan Loco, I. Muntean Orlat, D. Dragomir Rășinari, I. Sulica Holbav, I. Joandrea Loco, M. Muntiu Sebeșul-săs., P. Dalcă Berzova, N. Barbu Loco, T. Nevodar Morai, I. Cocora Chimu Ozora nouă, P. Trihenea Săliște, I. Gherman Săliște, I. Rațiu Boiul mare, G. Bărsan Sânpetru, V. Mihu Küküllőlonka, S. Durcău Socodor, O. David Bégaszuszány, I. Giune Socodor, A. Vranianțiu Vranin, G. Pop, Cârția, I. Neamțiu Juriul de Câmpie, N. Morar, P. Iacob Cacova, I. Țapu Almașul mare, C. Aron Buia, N. Murășan Cebza, S. Bărsan Hărman, G. Negrea Bicfalău, N. Balmoș, Băbin, A. Bosdoc Veștem, S. Roman Sadu, G. Baltean Berzova, I. Pitrinjel Bistrița, T. Graur Pambatelec de Câmpie, S. Varșian Chiciud, I. Crenghea Cohalm, V. Chitescu Voiteg, M. Baci Veștem, N. Carauș Veștem, S. Radulovici Șoborșin, G. Murariu Lugoj, I. G. Scurtu Tohanul vechiu, G. Muntiu Spalata, A. Necșa Cornățel, I. Vlad, Baiașești, D. Chizbaian Baia-mare, Moroșan stud. Rădăuți, M. Didraga Rudaria, C. Opreș, Rășinari, S. I. Giurcoi Rășinari, P. Toma Chevereșul-mare, L. Pamfilie, Cămpulung, V. Petriciu Tăuții de sus, S. Severin Rășinari, I. Dragomir Mercurea, C. Lungu Rășinari, I. Bratu Rășinari, A. Muțiu Rășinari, Nicolae Petcu Magyarbodza, G. Țenghia Făgăraș, N. Pandrea Mărgineni, I. Humbean Veștem, R. Mărginean Mediaș, P. Omica Geoagiul-sup., C. Naicu Cristian, S. Matei Reșița, V. Mihu Gârbova, T. Mihu Șoala, G. Muntiu Rucăr, V. Popa Ruși, T. Cristea Cluj, Z. Stoica Crihalma, G. Solca Rothav, F. Chitescu Voiteg, G. Căzac Badeuți-Bucovina, I. Dumitrescu Vale, P. Beja Rod, I. Neagoe Zărnești, M. Zebelian Voiteg, G. Trămbițaș Grind, I. Moldovan Diciosânmărtin, I. Costin Almașul-mare, G. Ionac Gălgău, I. Crețiu Cisnădie, G. Cornel Crihalma, O. Puica Țicud, G. Ardelean Brașov, I. Părau Agnita, N. Hava Almaș-Mihaiu, V. Țițeu Agnita, I. Saberca Trilipeț, T. Balan Kevervára, I. Baci Zoltan, I. Gorun Germania, L. Maer Sf.-Andrei, I. Strâmbu Vad, V. Pop Vadász-Szt.-Mihály, G. Cărpineșan Călnic, N. Păpară Agărbiciu, I. Basca Crăciunelul sup., I. Beu Orlat, C. Voicu Cristian, N. Breaz Laz, G. Tulbanu Avrig, G. Gușeală Poșorta, I. T. Mândoc Sebeșul de sus, D. Filip Călvasăr,

A. Maxim Săliște, Matilda Turi Szamos-heszdát, V. Nicolae Zlatna, P. Tatu Tichindeal, I. Ciorogariu Tilișca, M. Pop Tohanul vechiu, Toma Grancea Șinca veche, E. Boeriu Șinca-veche, G. Deac Ațel, C. Șerban Săsăuș, I. Comșa Fofeldea, G. Manciu Cristian, Z. Măniș Marpod, S. Stupinian Budărlău, I. Blaga Tîcud, N. I. Droc Rășinari, I. Vlaicu Dobrișin, N. Tălmăcean Budapesta, I. Crișan Stolac, S. Maistoru Coștei, D. Bărză Brateiu, S. Putnic Mesici, P. Rus Sămărtin, P. Boboșiu Gurariului, M. Filipescu și T. Searpe Viena, L. Jocu Bozdin, St. I. Izdrailă Rășinari, I. Dordea Topârcea, B. Blonca Rășinari, P. Beubescu Gurariului, M. Roman Măgureni, Z. Josu Telechi-Recea, M. Peană Gurariului, I. Bejan Bucium, S. Borsa Satu-nou, E. Solomon Proștea, N. G. Marton Pianul de jos, D. Stoian, A. G. Todea Șinca veche, M. Streaza Copăcel, G. Pestesi Telechi-Recea, S. I. Popoviciu Șebed, P. Mersa Cacova, A. Barbu Almad, M. Anca Vrani, I. Boleta Sadu, C. Petrariu Lupeni, D. Nicula Got-hatau, I. Fluture Toracul mic, I. Ghișoiu Tăuni, A. Borgovan Proștea, L. Simion Sadu, A. Roșca Tușiu, I. Trifan Valea-Dornei, M. Flitter Șorpotoc, S. Moldovan Bod, G. Părău Cătălul-român, A. Hader Bogatu, I. Pinciu Rășinari, N. Popoviciu Herman, I. Somlia Frata, G. D. Liut Borgo-Joseni, D. Moldovan Sâmpetru, G. Musca Văral-măs, L. Vasile Bradu, I. Deacu și Stefan Stoica, F. Secelean Hamfalău, G. N. Paștia Porumbacul de jos, T. Simu Bradu, I. Ivan Ocna-Sibiului, N. Simtion Sibiu, M. Munthiu Sebeșul-săsesc, D. S. Tâmpănariu Telechiu, I. Milea Șelimbăr, N. Adam Tăflan, I. Popă Vadu, G. Jancu Mohu, I. Morariu Săsciori, C. Blecia Valiug, V. Blecia Văliug, V. Rusovan Văliug, S. Cioc Cevvara, C. Miclăușiu Săliște, I. Muntean Hâr-tibaciu, S. Mecia Cadar, I. Stanu Gârbova de jos, S. Mateica Gârbova de jos, V. Perșa Dăbăca, I. Telia Cecălaca, V. Negrea Nier-ta, N. Trifan Borgo Mijloceni, G. Mureșean Tîcud, D. Căprariu Temesliget, I. Rus Murășfrata, I. Pantea, A. Doican Sebeș, I. Beu Galeș, I. Șerban Mediaș, M. Visohti Ocna-Sibiului, N. Suciulea Zlaști, G. Rohan Galați, Ilie Fântână Slimnic, I. Câmpcean Alămor, I. Lupu Copăcel, I. Hedu Loco, G. Crăciunescu Mehadia, I. Morariu Glimboaca, D. Filimon Loman, S. David Porumbacul de jos, A. Boncea Sebeș, I. Sărățian Roșia, J. Fogorașiu Copăcel, I. Micu Sevestreni, D. Frandescu Hodac, I. Moldovan Cărnești, M. Luca Indol, G. Micula Loco, Ch. Constandin Gârbova-română, I. Rudulan, V. Solomon Roșia, V. Mithea Ocna-Sibiului, I. Stoican Cristian, P. Berebună Ocna-Sibiului, S. Gligor Tilișca, Rudolf Pitica-ritu Dinslaken-Germania, I. C. Ittu Vale, S. Bălan Cărlibaba, V. Hornoiu Grind-Cristur, I. F. Luca Ocna-Sibiului, I. Șterbu Cisteiul-român, T. Hoadrea Poiana-Arieș, V. Mitia Longodar, V. Muntean Temes-Murani, T. Radu Rachișul român, S. Sumleat Berind, P. Muntean Veștem, G. Ludosi Marierau, V. Partia Monoștor, D. Săcăruși Nad-lad, G. Lupu Veștem, D. Vasile Sebeșul-mare, G. George Cimpă, Z. Guci Criș, M. Stoica Hașfalău, T. Dinu Săcădate, V. Galeș Egereș, I. Ilia Sănmărtinul-sărat, M. Marcu Șard, S. Pușcariu Glămbocă, D. Cu-rea Rodbao, V. Dragomir Apoldul-mare, I. Lazar Cărpeneș, B. Jantea, M. Boța Tălmăcel, N. Dragomir Curtea de Argeș, N. Popovici Voiteg, G. Lungu Lupoia, N. Crețiu Vecerd, L. Drăghiciu Grid, B. Stoica-nea Șona, S. Bărbos Lăpușul-ung., D. Bucur Vărgău, S. Căndea Noul-Român, N. Barb Jina, I. Cruza Temesmurani, T. Ste-

fan Berzava, I. Togoie Grid, I. Goția Po-placa, G. Boicu Cernăuți, I. Andreș Vas-cova, P. Pop Asuagiul de jos, D. Ciora Vulcan, I. Micle Răușor, I. Medah Măgu-reni, I. Buia Crihalma, G. Stănișor Hol-bav, I. Muică Șohodol, O. Roșca Ocna-Sibiului, N. Veștemean Ocna-Sibiului, I. Popovici Ocna-Sibiului, I. Rațiu Lugoj, I. Baltean M.-Borșa, G. Bega Luna, N. Rășinar Sebeșul-săs., I. Morariu Sebeș-Laz, D. Dobrotă Poiana, A. Bucur Lancrăm, N. Teușan Păuca, T. Terec Sotelec, S. Crișan Mănăsturul ung., N. Păculea Tăuni, D. M. și Z. Petruțiu Zam, Maria Kiss Bistrița, I. Neaga Cătălul-român, D. Uran Șușano-văț, G. Tuhuti Lupeni, G. Sărăcut Ke-ménytelke, G. Danciu Chiuești, I. Mun-tean Coșoltu, I. Grecu Copăcel, I. Olariu Săzărău, I. Caprariu Sărani, I. Toma Te-mes-Monostur, I. Ciorteș Șeica-mare, P. Iuga Tilișca, C. Stroița Tilișca, N. Tarcea Mag, I. Maniu Copșa-mică, V. Berbescu Cristian, I. Nedela Dobârca, G. Cunțan Do-bârca, I. Savu Vesăud, A. Vișan Arhiud, A. Pipernea Săcel, S. Dragoe Rășinari, I. Naită, N. Lăzărescu Rășinari, N. Tudur Ocna-Sibiului, I. Duma Mohu, D. Berea Păuca, D. Hanzu Săcel, I. Dumitru Her-man, I. Pitic Coșteiu, T. Selia Ozora-nouă, I. Pantea Pogăceaua, I. Iacob Herman, G. Iacob Herman, S. Olariu Torontal-Gyul-vezs, A. Isac Nerău, V. Micu Sebeșul de jos, T. Pălășan Cața, P. Stăniș Zam, N. Todoșan Boița, M. Ionac Gălgău, C. Duda Comornoc, I. Milea Veștem, I. Ivașcu Orăștie, G. Milea Veștem, N. Terbea Boița, I. Șerb Poiana, N. Morariu Boița, D. George Gurariului, I. Arseniu Gurariului, G. Să-cașiu Călnic, G. Sărbu Păuca, I. Negură Bod, L. Ranișan Iabuca Ghermesig, N. Luca Ocna-Sibiului, S. Coman Roșia-săs., G. Ne-grea Pojorta, N. Găneș Pojorta, I. Grama Făgăraș, G. Farcaș Racovița, A. Mărginean Racovița, I. Banciu Sebeșul-sup., N. Ră-chișan Săsciori, N. Ghergina Săliște, D. Popo Săliște, I. Curtean Săliște, F. Stăngu Bărcuț, A. Clan Brad, M. Comșa Cața, I. Câmpcean Zlagna, G. Avrămuț Soborșin, I. Munthiu Rășinari, I. Borza Biertan, L. Dan Biertan, A. Surdu Biertan, I. Câmpcean Cis-nădie, M. Suroiu Rășinari, I. Bădilă, I. Grebenia Rășinari, N. Băciu Veștem, P. Badale Vama-Bucovina, S. P. Zsac Vereu, P. Suciulea Hunedoara, I. Hoadrea, B. Marcu Rășinari, I. Trif Veștem, N. Crețiu Răși-nari, I. Veronica M.-Oșorhei, N. Drăghici Sâmpetru, N. Traian Barul-mare, I. Tara Rășinari, S. Muțiu Rășinari, S. Pălășan Cața, G. Cherstolovean Cața, M. Șincan Brașov, I. Flinț Cața, I. Purece Porcești, N. Buta Porcești, L. Negrea Herman, N. Barteș Veștem, I. Bogorin Ocna-Sibiului, R. Lazar Petrifalău, I. Itineanțiu Cheța-mare, T. Stoi Beba, N. Lelutiu Beșimbac, S. Puta Caransebeș, N. Maniu Sebeșul-săs., T. Benchea Cornățel, G. Ghebelian Cheța-mare, N. Stoia Loco, N. Nicoară Tohanul-vechiu, D. Belea Șomfalău, N. Petruțiu Călnădie, N. Ghiriș Sănmărtinul-sărat, G. Samoila Brateiu, I. Borșa Sănmihaiul de Câmpie, I. Tecariu, S. Popiuc Laz, M. Ola-riu Orlat, L. Moldovan Loco, N. Slavu Mohu, D. Curtean Săliște, G. Negrea Her-man, D. Ivan Călnădie, I. Marcu Racovița, D. Marcu Poiana, M. Puia Seliștat, C. Fufea Cărpeneș, S. Opreș Dridif, S. Căl-țiu Caransebeș, N. Hila Călvășar, D. No-vac Șeica-mare, N. Trimbiș Beclean, S. Ureche Slămnice, M. Dancu Avrig, M. Micu Ferihaz, T. Basarabă Boița, C. Roșca Șinca mare, I. Ciotloș Miheș, P. Urs Bistrița, R. Muntean Alba-Iulia, G. Florea Diod, I. Radu Sebeșul sup., G. Zoristea Sebeșul de

sus, V. Bălan Cristian, N. Bliderean Borș-aifalău, I. Oana Tichindeal, I. Dragomir Vale, G. Radu Săcel, I. Cristea Sitani, A. Todor Șercaia, I. Călin Șona, G. Ivan Ra-covița, D. Cioră Sebed, I. Ionase Șona, I. Suciulea Vale, I. Mihai Cincul-mare, G. Pop Sebeș, I. Cotoră Spalata, I. Poenariu Fun-dul Moldovei, M. Drăgan Camaran, V. Fa-lalai Cetea, A. Simian Săliște, A. Gliga Fi-lea-de jos, I. Albu Brad, I. Boidocan Boița, M. Ilia Topârcea, P. Isdrailă Rășinari, V. Breazu Laz, T. Haghea Brad, E. Joandrea Loco, I. Drăgan Săcel, D. Berea Păuca, E. Iacob Chevereșul mare, G. Avram Muntiu-român, N. Murășan Cebza, Cib Gedeon Daia, P. Câmpcean Cașolț, B. Gliga Kever-vára, T. Bucur Săcădate, C. Toader Săcă-date, I. Coman Bungard, I. Modor Telina, P. Ghișoi Orlat, I. Coman Săsciori, T. To-derici Coșava, N. Dragota Ruși, I. Muntean Ocna-Sibiului, I. Banu Ocna, S. Sămăr-tinian Șomfalău, I. Braniște Toarcia, N. Ger-gel Toarcia, G. Bucur Homorodăroc, S. Părău Ibișdorf, I. Stanimir și M. Măndrea Sămbăta de jos, I. Ciungu Scorei, N. Za-harie Sebeșul sup., N. Mohan Tohanul ve-chiu, G. Băjia și D. Olariu Poiana, V. Her-ța Săliște, V. Gligor Ocna-Sibiului, I. Lup Agărbiciu, G. Iovan, A. Grozav și G. Popa Cenadul-mare, N. Hațciu Săliște, N. Ne-meșiu Tohanul-vechiu, Iacobele Mihailă A-rakalya, I. Isvelcea, N. Bunea Sadu, I. Ba-lea Sărata, I. Comșa Mercurea, I. Dancu Tapu, I. Simtion Sadu.

Spre știre.

Dacă cineva ar primi, din greșeală, două foi în loc de una, atunci pe una să o trimită înapoi, scriind pe ea: retour (îna-poi), cum și numărul foi de pe amândouă fâșiile.

Cine nu dorește a mai avea foaia pe mai departe, de asemenea să o trimită îna-poi, scriind pe ea: nu o mai abonează.

Rugăm pe abonații nostri, cari încă n'au plătit, ca să grăbească cu reînnoirea abonamentului, fiindcă în curând o să o-prim foaia acelora, cari nu sunt în rând cu plata.

Ne mai rugăm apoi, ca fiecare să scrie cât se poate de descurcat și bine, atât nu-mele, cât și comuna și posta ultimă.

În acest timp avem grozav de mult de lucru, iar descifrarea scrisorilor încurcate ne răpește din cale afară mult timp. Urmarea este apoi, că întârziem cu trimiterea foilor la unii abonați noi.

Numeri de probă trimitem cu plăcere ori cui. Abonații noi pot trimite banii și mai mulți la olată, numai adresele să fie bine scrise.

Cine n'a comandat încă „Călimdarul Poporului” se scrie de grabă până mai este. Cuprinsul lui se află publicat în foile de mai nainte.

Pentru abonații cei noi facem cunos-cut, că toți primesc în cinste Călimdarul de părete și întreagă partea frumosului roman „Cu paloșul”, care s'a publicat pănă acum în foaie.

Din lipsă de loc am trebuit a lăsa a-fară mai multe răspunsuri și știri diferite.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Loc deschis.

Sunt sute de mijloace cari se întrebuințează în loc de ficat de pește, dar e dovedit că nu există careva care să-l înlocuiască pe acesta, fiind că e ușor de mistuit pentru stomacul copiilor. Aceasta se explică prin aceea că posedă cantități de nutremânt excelent. De aceea să se dea copiilor numai uleiul de ficat de pește al lui Zoltan care prin absoluta curățenie este cel mai renumit. Se capătă în toate farmaciile.

O domnișoară

care posedă toate trei limbile: română, germană și maghiară, are scrisoare frumoasă și e versată în afaceri, se primește în librăria „Foi Poporului”. Sunt preferite celele au mai fost în vr'o librărie sau au cunoștințe speciale de contabilitate. Postul se poate ocupa momentan după angajament. Ofertele sunt a se adresa la Librăria „Foi Poporului”.

Casă cu boltă de vânzare.

Se vinde din mână liberă casa lui Grigorie Boșota în Bistrița, peste podul Budacului Nr. 61. Casa e cu prăvălie (boltă cu licență) și cu trafic mic. Prăvălia merge foarte bine. Casa se vinde din cauza traiului rău cu femeia, fiindcă vreau să divorț. Doritorii să se adreseze numitului proprietar. 882 1-3

Stupi de vânzare

3 castane se află la Ioana Munteșiu în Sebeșul-săsesc. 861 1-3

Locuință sau casă.

Să cauți cu 1 Aprilie o locuință sau o casă, având 3-4 odăi și zidiri laterale sau acoperșul de a o închiria sau cumpăra. Adresa: Alexandru Chiffa, funcționar la Direcțiunea financiară în Sibiu. 860 2-2

Prețul bucatelor

În SIBIU la 21 Ianuarie st. n.:

Grâu	Cor. 17,-	până 18 80 de hectolitru
Albărie	8,-	9,20
Ovăz	11,-	16,40
Orzoare	4,50	5,50
Cartofi	55,30	35,20 la 100 chilo
„ 4	24,40	34,40
„ 5	33,80	33,80
„ 6	154,-	170,-
„ 7	163,-	170,-
„ 8	56,-	64,-
„ 9	80,-	88,-
„ 10	104,-	104,-
„ 11	66,-	66,-
„ 12	7,60	9,-
„ 13	12,-	12,10 la mst. cub
„ 14	10,20	10,70
„ 15	2,15	2,20 la litru
„ 16	2,18	2,30
„ 17	1,20 până 2,-	la chilo
„ 18	1,80	2,-
„ 19	1,-	1,80
„ 20	1,20	1,60
„ 21	1,80	1,-
„ 22	1,20	2,-
„ 23	1,80	1,20

În BUDAPESTA 22 Ianuarie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,87	până 11,57 la 50 chilo
„ 79	11,67	11,75
„ 80	11,62	11,72
„ 81	11,61	11,77
„ 82	9,77	9,90
„ 83	9,10	9,40
„ 84	10,55	11,20
„ 85	6,80	7,-

Prețul banilor în 22 Ianuarie st. n.

Galbeni	Cor. 1146,	vândut
100 Lei, hârtie	91,-	92,40
100 Lei, argint	88,-	92,-
100 Leu țurcești, aur	21,45	21,65
100 Leu șterlingi englezești	23,85	24,10
100 marce, aur	117,50	117,85
100 „ hârtie	117,50	117,45
100 „ argint	19,64	19,18
100 „ rusești, hârtie	252,50	255,-
100 „ argint	252,-	245,-

O pășune

de 140 jugăre în Sovata, comitatul Mureș-Turda, departe de băi cam 2 km. cale ferată în comună, iar edificândă gară va fi 1 km. departe, pentru 400-500 oi sau vite ce corespund la aceasta sumă, se dă în arândă sau se și vinde. Informațiuni să pot primi dela **Alexandru Gligor**, preot în Șardul securesc (Székely Sárd), u. p. Nyarad Szereda. 879 1-3

Dr. Hirsch Adolf, avocat,

aduc la cunoștință, că mi-am premutat cancelaria advocațională din Sibiu, strada Măcelarilor de sub Nrul 7-9 în strada Căminăriei sub Nrul 5. (edificiul băncii de asigurare Transilvania). Intrarea pe poarta principală, parter în stânga. 880 1-4

„POPORUL”, institut de credit și casa de schimb în Săliște.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și casei de schimb „Poporul”, sunt invitați la a

V-a adunare generală ordinară

ce se va ține la 23 Februarie st. n. a. c., la 2 oare p. m., în sala festivă a școlii din loc cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți, a acțiilor reprezentate și a voturilor.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Reprezentarea bilanțului pro 1912 și dare absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune (§ 28, 29).
5. Hotărâri cu privire la cererea cassarului actual pentru definitivare în postul său.
6. Ameliorarea salarului unui funcționar.
7. Fixarea marcelor de prezență pro a. 1913.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiile eventual documentele de plenipotență la casa institutului nostru cu cel puțin 48 oare înainte de deschiderea adunării (§ 17).

Pentru cazul că numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu ar fi suficient pentru aducerea de concluze valide — prin aceasta se convoacă o altă adunare generală pentru ziua de 2 Martie 1913 tot la oarele 2 în sala festivă a școlii române din loc cu aceeași ordine de zi, când apoi se vor aduce concluze valide fără considerare la numărul acționarilor, al acțiilor reprezentate și al voturilor.

Direcțiunea.

Activa

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1912.

Pasiva

	K	f		K	f
Casa în număr	11,464	16	Capital social	160,000	—
Monet	6,352	04	Fond de rezervă	15,000	—
Cambii escontate	556,738	97	Fond special de rezervă	2,025	—
Credite ipot. care	133,039	50	Fond de penziuni	900	—
Credite personale	35,398	—	Fond de binefaceri	900	—
Credite de cont-curent	117,430	16	Depuneri spre fructificare	645,876	91
Acții	2,850	—	Dividendă neridicată	673	12
Mobilier	650	—	Diverși creditori	8,726	82
Interese tranz. restante	1,002	41	Interese tranz. anticip.	110,228	47
	864,925	24	Profit curat	20,594	92
				864,925	24

Spese

Profit și Pierdere.

Venite

	K	f		K	f
Interese la depuneri	31,148	15	Interese dela cambii	45,875	24
Interese de reescont	1,072	90	Int. dela cred. ipotecare	10,042	87
Spese (luminat, încălzit, porto etc.)	2,067	31	Int. dela cred. personale	2,537	03
Salare	5,284	84	Int. dela Cont-curente	7,105	38
Chirie	400	—	Profit la monete	1,057	00
Mărci de prezență	650	—	Profit transpus din a. 1911	169	01
Dare directă	2,438	69			
10% dare după depuneri	3,114	81			
Amortizare din mobilier	50	—			
Profit curat	20,594	92			
	66,786	62			

Săliște, la 31 Decembrie 1912.

D. Banciu m. p., dir. exec.

Iosif Sârbu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Nicolae Lupaș m. p. v. prez.,
Ioan D. Bârsan m. p.,
Dumitru St. Herța m. p.

Dr. Nicolae Petra m. p.,
Ghibu Dumitru m. p.,
Constantin Aldea m. p.

Nicolae Soră m. p., cassar
Comșa Dumitru m. p.,
Ioan Barb m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă și în deplină consonanță cu registrele institutului.

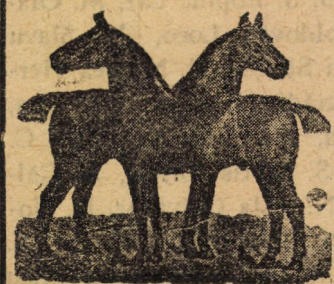
Ioan Bratu m. p., prez.,
Danil Moisic m. p.

Ilie Mărtin m. p.,
Danil Bârsan m. p.

Vasile Dădărlat m. p.,

875 1-1

Ioan Vătășan m. p., rev. expert al „Solidarității”.

Alegere de armăsari în Oldenburg (Germania)

În 6, 7 și 8 Februarie 1913.

878 1-2

Totodată mara târg de armăsari Pentru vânzare sunt ca 300 de armăsari de câte trei ani și mai bătrâni.

Ocazia cea mai favorabilă pentru cumpărare de armăsari din soiul de cai puternic, elegant de Oldenburg.

Informațiuni mai de aproape (și cvartir, catalor etc.) dela

Reuniunea crescătorilor de armăsari din Oldenburg.

Oldenburg, în Grossherzogtum, Pferdemarkt Nr. 4.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

- 12 Ianuarie: Aiud, Brețcu, Buziaș, Cluc-Cosmaș, Crișul-săsesc, Ghialatucut, Huedin, Roșinău.
 13 Ianuarie: Vârșet.
 14 Ianuarie: Bateș, Canija-mare, Chir-păr, Hășfalău.
 15 Ianuarie: Birchiș, Hodoș, Micăsasa.
 16 Ianuarie: Goroslăul de pe Someș, Sebeșul-săsesc, Zam.
 17 Ianuarie: Caransebeș.
 18 Ianuarie: Zabola.
 19 Ianuarie: Proștea mare, Sângior-giul-săsesc, Teaca.
 20 Ianuarie: O-Pécska (comit. Arad).
 21 Ianuarie: Barot, Cătina, Cetatea-de-baltă, Eted, Gherla, Ghierghio-Ditru, Ghiriș, Nocrichiu, Prejmăr, Sintireag (Som-kerék).
 22 Ianuarie: Huedin.
 23 Ianuarie: Lugoj, Armeni, Bachnea, Nădesul-săsesc.
 24 Ianuarie: Almașul-mare (com. Cluj) Ceniul din Selagiu, Măgheruș.
 25 Ianuarie: Lugoj.
 26 Ianuarie: Târdă, Zeteleaca.
 27 Ianuarie: Bistrița, Ciozven, Simand.
 28 Ianuarie: Carțfalău, Ilonda.
 31 Ianuarie: Beiuș, Medias.
 In aceste zile se ține în comunele de anai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Dentist

615 22—53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

Intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

In cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Publicațiune.

Comuna Oltăsósebes (Sebeșul de jos) comitatul Sibiu, esarândează pe calea licitațiunei publice muntele „Fetu” pentru pășunat cu oi pe 1 respectiv 3 ani, **Duminică în 2 Februarie 1913 st. n., la 4 oare d. a., în cancelaria comunală.**

Prețul strigării 1000 cor., vadiu 10%.
 Condițiunile de licitare să pot vedea la subscrisa primărie. 888 2—2

Oltăsósebes, la 12 Ianuarie 1913.

Primăria comunală.

Adam Micu,
not.Iosif Fluca,
primaria.

1—2 băieți

se primesc ca iovăței în franzelăria lui

Toma Lupaș, în Săliște. 886 2—5

Petroleu pentru salon

la cumpărări cu butoiul

K 30— pe 100 de chilo

netto cassa

se află la 882 8—12

Frații Kroner

Sibiu, strada Trenului
(Bahngasse) Nr. 9.

„ARDELEANA”, institut de credit și economii în Orăștie (Szászváros).

AVIZ.

Ardeleana institut de credit și economii în Orăștie-Szászváros

primește depuneri

spre fructificare pe timp mai scurt cu 5%, iar pentru depuneri făcute pe timp mai lung dă 5½% 865 8—5

Pentru depunerile corporațiunilor de binefaceri: biserici, școli, reuniuni socotește 6%.

Darea o plătește institutul.

Direcțiunea.

Ocaziune foarte potrivită

prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie” Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuși cu prețuri de reclamă la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

668 6—

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kalv, mărimea 20—25 = K	3—4
Ghete pentru copii „ „ „ „ „ „ 26—28 = „	4—5
Ghete pentru copii „ „ „ „ „ „ 29—34 = „	5—7
Ghete pentru băieți „ „ „ „ „ „ 35—39 = „	7—9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv „	4—14
Ghete înalte pentru dame „ „ „ „ „ „ „	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esenție în Kalv sau piele de vich „	7—
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri, în Chevreaux sau Box „	9—50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal „ „ „ „ „	10—
Ghete pentru domni Kobrak „ „ „ „ „	14—
Ghete pentru domni Oslaria „ „ „ „ „	12—
Ghete pentru domni, formă americană „ „ „ „ „	13—
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri „	16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile „	20—

Mare alegere în cisme pentru copii și domni.

Camași

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

In duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 185.

Postsparcassa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare”

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU COSMA

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbai de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”

423 45—

Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”.

Fân de vânzare.

Subscrierul fac cunoscut că în comuna Șulț, lângă Agnita, am de vânzare fân bun, prima calitate, dela 300 măști metrice în sus. Doritorii să se adreseze la **Bucur Vasiliu** în Rășinari. 874 1-1

De vânzare

Din mână liberă este o **moară** cu 2 petri și motor de benzin de 16 puteri de cai și cu cilindru de cernut, în bună regulă, așezată pe pământul propriu, în jurul Sibiului. Numele proprietarului se poate afla la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns este a se trimite o marcă de 10 bani. 873 2-4

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

Este trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atruși și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sd.uncisat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslusiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere sfaturile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcașuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vetei sfaturi bune sexuale și peis a așteptă și morburilor ce deja eventuale există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al **Dr. PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körút 18), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslusiri asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului să curgă, nervii să se întărească, tot organismul să se elibereze de materiile de boală, chinurile sufletului să se liniștesc.

Fără perturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodelor său propriu de vindecare afecțiunile cele mai negleșite, ranele sifilitice boalele de țevă, beșică, nervi și sira spinării, înecăturile de confuzie a minții, urmăriile onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru ferici o sală de așteptare separată și o sală separată. În ceea ce privește cura, de arătarea nu este pedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit — ase discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns foarte alături numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fiecare. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 780 11—
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körút Nr. 18.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depunerile dela

Coroane 2000 cu 5%, iar dela

„ 5000 „ 5 și 1/2%

Darea o plătește institutul.

849 6-11

Direcțiunea.

Atelier de curelărie, șelărie și cofetărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșnă) permanent în deposit. 62 57—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștient.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Auleo!

La Tuse, răgușală și întrocănare ajută sigur și repede

Trăiască

Afurișita de tusa mă înecă.

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Pastilele lui Egger mă scapă iute.

În Sibiu să poate căpăta la apotecele:

Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, Alber Zink.

În Sebeșul-săsesc la apotecele Stefan Heitz, I. C. Reichard și Walter Metz.

741 19-26

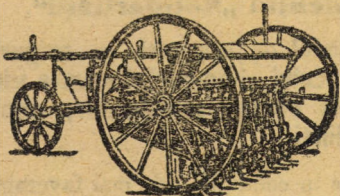
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta,

IX., Boráros-tér Nr. 2.

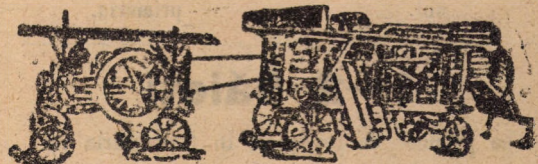
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek** în Blansko.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat sucroz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalările de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunț și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motorul din tinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea în purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalări complete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează cumpărătorii crută proviziunea agentului, personal pe spețele noastre, prin esența de mașinile noastre, și servicii noi acasă ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinii și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

O moșie și o moară de vânzare.

În comuna Roșcani și la 7 km. depărtare în comuna Mihăești aproape de Dobra, comitatul Humedorei, să vinde din mână liberă: **O casă de zid** cu pivniță și 5 odăi, situată la drum, grădina de 1/2 jugăr, pământ arător și fâneață 15 jugăre, dintre cari 4 grădini cu pomi și loc de vie. În comuna Mihăești, pe drum de comitat, în centru, **o moară de făină** cu 2 roți, de nou reconstruită, curte cu casă de zid și șură cu grădina, 5 jugăre pământ la câmp, dintre cari o grădina mare, aproape de casă. Să vând și separat de Roșcani. Doritorii de a cumpăra să se adreseze la: **Maria Șirdea în Rădulești. p. u. Hunyad-Dobra.**

877 1—

Mare asortiment de Crăciun.

Vânzare ocazională

de mătasuri, postavuri, barcheturi, lingerie și diferite stoffe de

Bluse și Haine

Prețurile cele mai ieftine!

Magazin de modă pentru dame și bărbați 850 7—

Rudolf Trentina

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 25.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și tu la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ce aceasta să te coste ceva mai mult.

Ludovic Ferencz,

EDITOR DE BĂRBAȚI

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 723 107—

multe chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de sezon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Reglam”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripțiile croștura cea mai nouă.

Institutul de asigurare

„TRANSSYLVAINA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până la finea anului 1911 K 5.275,798.23
Capitale **asigurate pe viață** achitate „ 5.146,556.36

Șarea asigurarilor cu foc K 127.763,744.—
sfârșitul anului 1911 { viață „ 10.981,822.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă „ 2,520,492.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuișii, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 18—

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și **Roman** din **Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit** pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, presum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

581 37—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

784 19—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

**Mare alegerel
Prețuri fără concurență!**

Cel ima mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Nr. 102/1913 pret.

Concurs.

La locul de vicanetă în comuna Oriat, devenit vacant prin abdicare, public concurs până la 14 Martie 1913.

Candidați de notar evaluați să-și înainteze cererile prin autoritatea lor competentă, însoțite cu documentele necesare la oficiul preteritorial. 867 3-3

Săliște, în 11 Ianuarie 1913.

Primpretorul cercual.

O casă

pentru economie, care costă din două odăi, cu lină, șură, grajd și 298 metri pătrați grădină, se vinde din mână liberă cu preț ieftin. A se adresa la cancelaria Dr. Boncz, avocat, Sibiu, strada Cisnădiei 39. 809 13-

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influințează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate notecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 87-

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndosechi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comanda să primesc la administrația FOAIA POPORULUI

Două moșii

amplasate pe Câmpie, în jurul Murăș-Oșorheiului, sunt de dat în arândă. O moșie de 500 jugăre catastrale, iar cealaltă de 1700 jugăre. Prețul de arândă 28 c. r. pe un jugăr anual. Moșile se pot lua în arândă fiecare singură sau eventul și amândouă la oaltă. Doritorii să se adreseze la Mandi Vilmos în Murăș-Oșorhei (Marosvásárhely). 3-

MILIOANE

folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmel, catarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu „Trei brazi”

6100 atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.

Se capătă în toate apotecile, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCUStrada Cisnădiei Nr. 30. **SIBIU.** Strada Cisnădiei Nr. 31.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

728 10-

Fire cu ochiuri din oțel Nr. 29 c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obicinuită de 15 m/m, tare legat, cu bâte cu tot, înălțimea 27 cm., ață Nr. 36/12.

Lungimea: 18 18 18 21 21 21 21 24 24
Nr. firelor: 660 720 840 720 780 840 960 780 960

Spete de țesut, cu dinți din alamă galbenă, 105 m/m întreaga înălțime 18 " lungimea cu:
300 330 360 390 dinți, 320 450 540 480 600
dinți, 21 " lungimea cu: 330 360 390 420
450 480 dinți, 24 " lungimea cu: 390 420
450 600 dinți, 27 " lungimea cu: 330 420

450 480 540 600 dinți, 30 " lungimea cu: 600 800 dinți, 34 " lungimea cu: 380 dinți.

Spete cu dinți din oțel, 105 m/m, 18 " lungimea cu: 360 390 420 540
dinți, 21 " lungimea cu: 390 420 450 540 dinți, 24 " lungimea cu:
420 450 540 dinți, 27 " lungimea cu: 330 dinți.

Acele spete cari nu sunt prescrise în această listă le expediez după dorință, repede și ieftin.

Listă de preț la cerere.

Carol F. Jickeli,

Sibiu și Aiba-Iulia.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejariîn **SIBIU****este foarte bună și gustoasă!**

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 724 89-

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, să cum-părătorii se înmul-țesc meren.